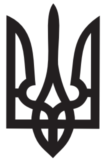
СУБОТА, 8 ГРУДНЯ 2007 РОКУ ■ № 230 (4230)

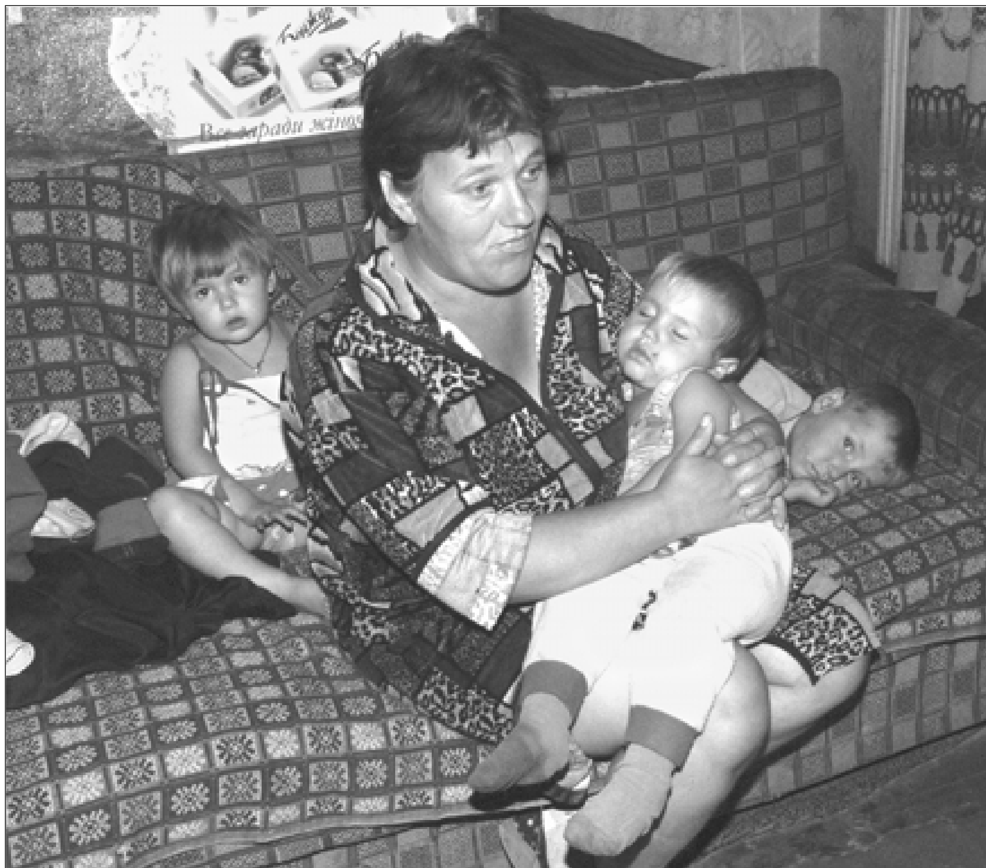
ГАЗЕТА ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ

Голос України

Сама з дванадцятьма дітьми

Покинута чоловіком, багатодітна мати залишилася наодинці зі своїми проблемами. Більшість односельчан і влада відгородилися від родини байдужістю. Жінці досі не вручено посвідчення Матері-героїні.

(Закінчення на 11-й стор.).

На знімку: Ольга Тиховід з наймешими дітьми вдома.

Фото Василя ДАВИДЕНКА.

СЬОГОДНІ В НОМЕРІ:

Президенти обговорили майбутнє нафтопроводу Одеса—Броди

Учора президенти України та Польщі Віктор Ющенко і Лех Качинський прибули в Одесу. Головною метою поїздки було відвідування порту «Південний», зокрема, нафтового термінала. Нагадаємо, що дискусії навколо добудови нафтопроводу Одеса—Броди до Плоцька тривають уже не перший рік. Цей нафтопровід будували з метою диверсифікувати шляхи постачань «чорного золота» до Європи. Передбачалося, що джерелом нафти стануть країни Каспійського регіону. Однак нафтопровід так і не добудували до польського Плоцька, а кілька років тому було прийнято рішення використовувати його в реверсному режимі. Тобто заповнювати російською нафтою. Нині уряди обох країн працюють над тим, щоб знайти постачальника нафти й інвесторів, які погодилися б вкласти гроші в добудову. Ще в січні цього року міністр палива та енергетики Юрій Бойко заявляв, що переговори про це ведуться, але результати оголосять тільки тоді, коли буде досягнуто певних домовленостей. Вочевидь поки що жодних рішень не прийнято.

■ ПАРЛАМЕНТСЬКА ХРОНІКА

Прем'єра обиратимуть у вівторок

Ранкове засідання 7 грудня

З самого ранку трибуна Верховної Ради була заблокована представниками Партії регіонів. Починаючи ранкове засідання, Голова Верховної Ради Арсеній Яценюк повідомив, що у нього є лише одна хороша новина, яка полягає в тому, що поганих новин немає. Він також сказав, що вчорашній переговорний процес на погоджувальній раді тривав допізна. Однак консенсусу народні обранці так і не знайшли. Арсеній Яценюк висловив сподівання, що основні принципи з розподілу комітетів будуть погоджені в найкоротші терміни.

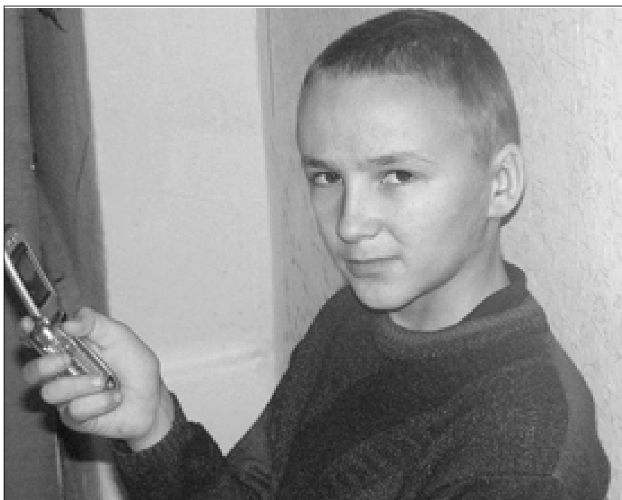
(Закінчення на 2-й стор.).

■ СВІДЧЕННЯ ОЧЕВИДЦІВ АВАРІЇ

«Я думав, що настав кінець світу»

Після вибуху газу на газопроводі Уренгой — Помари — Ужгород, що стався 6 грудня о 19-й годині 10 хвилин на території Іллінецького району Вінницької області, без природного газу залишилися 22 населені пункти Липовецького та Погребищенського районів Вінниччини. Заступник міністра з надзвичайних ситуацій Володимир Муха, який вчора побував на місці аварії, повідомив, що вибух стався у трубі діаметром 1420 мм, що знаходиться на глибині 2 метри, пошкоджено 50 метрів газопроводу. На місці вибуху утворилася вирва глибиною більш як 5 метрів і площею 30 квадратних метрів. Висота полум'я сягала понад 100 метрів. На щастя, ніхто з людей не постраждав, оскільки газопровід проходить за межами населених пунктів.

(Закінчення на 4-й стор.).

Микола Нижник першим з мобільного повідомив про аварію пожежникам.

Фото Віктора СКРИПНИКА.

КОРОТКО

■ **Вісім проектів та програм розвитку місцевого самоврядування на Дніпропетровщині стали переможцями всеукраїнського конкурсу.**

■ **За останні сім років державним установам і фондам України передано понад 71 тис. одиниць повернених із-за кордону культурних цінностей.**

■ **Донецька залізниця уклала 185 договорів оренди на вокзальні площі на період проведення Євро-2012.**

■ **Миколаївська міська рада буде виконавцем інвестиційного проекту будівництва мосту вартістю 372 мільйони доларів.**

■ **У столиці розпочала роботу науково-практична конференція «Грибна індустрія. Галузева стратегія».**

■ **На Чорноморському суднобудівному заводі створюють реєстр працівників, котрим колишні інвестори — брати Чуркіни — заборгували заробітну плату.**

■ **13-14 грудня у Центральному державному архіві-музеї літератури й мистецтва експонуватиметься документальна виставка «Скарби, повернуті народу України».**

(За повідомленнями Укрінформу).

■ НОВИНИ

«Ви вже прокинулись? Тоді ми йдемо до вас!» І так 30 років...

Улюблена кількома поколіннями радіопередача «А ми до вас в ранковий час» святкує ювілей.

30 років тому позивні нової ранкової програми вперше пролунали на хвилях Українського радіо й одразу полонили серця мільйонів слухачів. Листи від вдячних прихильників надходили до редакції цілими мішками, а відомі співаки ставали у черги, аби лиш прем'єра їхньої пісні відбулася саме в ефірі «А ми до вас в ранковий час».

(Закінчення на 10-й стор.).

Безпечним видобуток вугілля на шахті імені Засядька зробить державна дотація

Таку заяву зробив голова Держгірпромнагляду Сергій Сторчак під час робочої наради з керівниками держінспекцій у вугільній промисловості Донецького та Луганського територіальних управлінь. «Ми маємо приклади, коли на інших шахтах України в аналогічних умовах вугілля видобувається без аварій, — зазначив голова комітету. — Практично всі вони отримують дотації із держбюджету». С. Сторчак навів приклад Німеччини, яка запровадила так званий «вугільний пфеніг», коли кожне підприємство сплачувало спеціальний податок, який спрямовувався на підтримку шахт. Обсяг таких дотацій у 1997-98 роках становив понад 15 мільярдів марок на рік.

(Закінчення на 5-й стор.).

Лист до тих, хто житиме при комунізмі, знайшли під час ремонту у гімназії

Лист до наступних поколінь знайшли під час ремонту в актовій залі Чернівецької гімназії №3. Алюмінієву капсулу з посланням до свідків комунізму замурували 1967 року в стіні молоді учасники урочистих зборів з нагоди 50-річчя Жовтневої революції.

Юні ленінці написали послання до комсомольців прийдешніх поколінь з надією, що лист буде знайдено 2017 року — до 100-річчя Жовтня.

Хоча сподівання юні 1967 року не виправдалися, але вони надихнули гімназистів 2007 року на листування з майбутнім. У своєму посланні вони висловлюють надію, що Україна стане справжньою європейською країною, люди житимуть в єдиній країні, де не буде поділу між Сходом і Заходом. Залишається сподіватися, що доля цих побажань буде більш вдалою.

Щоправда, учні 2007 року передбачливіші й установили на місці закладання капсули пам'ятний знак з проханням відкрити її у 2057 році, **повідомляє наш власний кореспондент Сергій СУЛИМА.**

НАСТУПНОГО ТИЖНЯ

☞ **У вівторок розпочне свою роботу Верховна Рада України.**

☞ **Верховна Рада обере собі керівництво і затвердить на посаду Прем'єр-міністра.**

☞ **У Києві відбудеться дводенний семінар на тему: «Україна майбутній член ЄС — за і проти».**

☞ **На столичному майдані Незалежності Союз мужніх татусів проведе мітинг з нагоди Міжнародного дня прав людини.**

■ ЖУРНАЛІСТСЬКЕ РОЗСЛІДУВАННЯ

«Кому сказать спасибо, что живой?»

Схоже, в Європейський союз ми ввійдемо з дубинками, «Черемхою», наручниками та іншими засобами «умиротворення».

Наша країна давно «засвітилася» порушенням прав людини в міліцейських катівнях. «Ментовське» знущання над Олексієм Афанасьєвим 2000-го і перше щодо катувань в Україні рішення Європейського суду, який зобов'язав суверенну виплатити харків'янину компенсацію за приниження й біль, уроком, вважаю, не стали. Погононосці, котрі вдаються до насилля, не здатні працювати головою. Про таких можна сказати: у пов'язці на стегнах людина була жорстокою з наївності, у костюмі й краватці — з розрахунку.

(Закінчення на 6-й стор.).

Треба сформувати уряд, щоб швидко прийняти бюджет

***Верховна Рада шостого скликання буде на порядок вищою за попередню. Таке переконання висловив учора під час своєї першої прес-конференції Голова Верховної Ради нового скликання Арсеній Яценюк* (на знімку).**

Він також сказав, що позитивно оцінює два дні роботи парламенту. Наголосив, що рано чи пізно народні депутати дійдуть консенсусу. Нині Рада поділена не за політичними інтересами, а за ідеологічними, переконаний А. Яценюк. Зокрема, він акцентує: передвиборні обіцянки усіх політичних сил, які пройшли в парламент, дуже подібні. Тож народні обранці просто зобов'язані знайти спільну мову — це лише питання часу. У цьому контексті Голова Верховної Ради наголосив, що коаліція поважає кожну фракцію, яка складає меншість.

У перші дні роботи на посаді Голови Верховної Ради, каже Арсеній Яценюк, він мав складне завдання — об'єднати необ'єднуване. На думку глави парламенту, йому це вдалося. Адже, незважаючи на спроби зірвати роботу Верховної Ради (блокування трибуни і крісла Голови Верховної Ради), парламент продовжує працювати.

— Я хотів би, щоб в Україні був парламент демократичний, — сказав Арсеній Яценюк. — Той парламент, який має різні позиції і різні думки. І той парламент, який після складних довготривалих дискусій все таки приходить до консенсусного рішення.

Глава парламенту нагадав, що у вівторок депутати голосуватимуть за кандидатуру Юлії Тимошенко на посаду Прем'єр-міністра. Арсеній Яценюк наголосив: навіть якщо за якихось умов голосування зірветься і Верховна Рада не вкладеться у визначений законом 5-денний термін, немає жодних перешкод, щоб цю кандидатуру подати вдруге. За словами Голови Верховної Ради, треба якнайшвидше сформувати уряд, щоб до нового року встигнути прийняти новий проект бюджету.

На запитання: «Що ви робитимете, якщо у вівторок трибуну знову буде заблоковано?» Арсеній Яценюк відповів коротко: «Розблокуємо».

Надія СМІЯН.
Фото Анастасії СИРОТКІНОЇ.

■ ПІДСУМКИ ТИЖНЯ

Знайти компроміс

Головна подія тижня, безперечно, обрання Головою Верховної Ради Арсенія Яценюка. У такий спосіб демократична коаліція зробила перший крок у своєму утвердженні. Він був нелегким. Довелося навіть звозити депутатів, які перебували в лікарні. Водночас глава парламенту виконав конституційну процедуру і подав Президенту кандидатуру Юлії Тимошенко на посаду прем'єра. У свою чергу, Віктор Ющенко вніс до Верховної Ради своє подання. А тому нині йдуть консультації і зустрічі претендента на посаду керівника виконавчої гілки влади.

Однак, на жаль, робота народних обранців загальмувалася. Поки що вони не змогли домовитися про кандидатуру на посаду Першого заступника Голови Верховної Ради, яку коаліція демократичних сил вирішила віддати своїм опонентам. Фракції не знайшли спільної мови і щодо розподілу між ними парламентських комітетів. Власне, через це Арсеній Яценюк був змушений закрити учорашнє засідання Верховної Ради.

Шоком тижня стала ціна на природний газ у наступному році. «Блакитне» паливо відтепер коштуватиме на кордоні з Росією для нас 179,5 американського долара за тисячу кубометрів. Дехто з аналітиків прогнозує важкі часи для металургії і хімічної промисловості. Однак не легше буде і пересічним громадянам. Адже подорожчання газу спричинить зростання цін і на житлово-комунальні послуги.

Учора країна відзначила День місцевого самоврядування. Як підкреслив Голова Верховної Ради Арсеній Яценюк, час наповнити термін «самоврядність» реальним змістом і перейти від розмов до формування законодавчих і фінансових умов життя громад.

Але передусім вирішення цього завдання залежить від парламентаріїв. Отож уже наступного тижня зможемо побачити, чи зуміли вони знайти компроміс.

Володимир ВОЛИНСЬКИЙ.

Депутатська фракція Партії регіонів висловлює глибокі співчуття народному депутату України Пригодському Антону Вікентійовичу, його родині та близьким з приводу тяжкої втрати —

смерті матері Голяченко Віри Іванівни.

З глибоким сумом і скорботою
депутатська фракція Партії регіонів у Верховній Раді України.

Прем'єра обиратимуть у вівторок

■ ПАРЛАМЕНТСЬКА ХРОНІКА

Ранкове засідання 7 грудня (Початок на 1-й стор.).

На порядку денному вчора в парламенті було лише обрання Першого заступника та заступника Голови Верховної Ради. Однак і в цьому ключовому питанні депутати на початок засідання згоди не дійшли. Тому Партія регіонів та КПУ подали заяви із проханням оголосити 30-хвилинну перерву. Проте консультації тривали більш як годину. Після чого представники кожної політичної сили виступили із заявами від імені свого блоку.

Юлію Тимошенко зустріли оплесками, вона говорила про безпрецедентні пропозиції демократичної коаліції меншості, досі офіційно не сформованої в опозицію. Йшлося передусім про посаду Першого заступника Голови Верховної Ради та можливості згідно з квотами кожній політичній партії очолити обраний собі комітет. Оскільки Блок Литвина в парламенті представляє найменше депутатів (лише 20), він має можливість обирати першим. Коаліція чудово усвідомлює: це означає, що в руках опонентів можуть опинитися найпотужніші комітети, але вони вважають такий розподіл справедливим.

Затим виступив Володимир Литвин. Він розпочав із привітання працівників місцевого самоврядування із професійним святом. Окрім того, він сказав:

— Ми вважаємо, що сьогодні намагаються штучно поділити Верховну Раду навпіл.

Володимир Литвин заявив, що нині, як і колись, пропонуються посади за те, щоб люди переходили до лав коаліції. Тільки раніше це називалося політичною корупцією, а тепер — демократією, обурений політик. Він вважає, що треба вирішувати нагальні питання: обговорити ситуацію в країні, заслухати виступ Президента, потім вислухати тих людей, які планують сісти в урядові крісла і тільки тоді ділити портфелі.

Один з лідерів «НУ—НС» Роман Зварич у своєму виступі офіційно звернувся до Партії регіонів і Блоку Литвина, аби ті назвали свою кандидатуру на посаду Першого заступника Голови Верховної Ради. І ще раз наголосив, що коаліція категорично проти оцінювання комітетів за балами, бо саме це називається «дерибаном». «НУ—НС» згоджується з пропозицією БЮТ про обрання кожною політичною силою собі комітетів згідно з квотами собі комітетів. Роман Зварич не бачить у цьому жодних ознак корупції. Водночас він нагадав, що головне завдання Верховної Ради нині — обрання заступників Голови Верховної Ради і, особливо підкреслив, що демократична коаліція категорично проти кандидатури від комуністів на цю посаду.

У відповідь представник КПУ Петро Симоненко сказав, що країні нині загрожує узурпація влади. Це полягає в тому, що Президент «помаранчевий» і він «покриває помаранчеву коаліцію». Комуністи наполягають, що в країні розгоряється націоналізм, русофобія та антикомуністична істерія. Петро Симоненко вбачає також загрозу в тому, що Україна наближається до вступу в НАТО і СОТ. Його виступ супроводжувався обуреними вигуками із залу.

У свою чергу, Микола Азаров від імені Партії регіонів повідомив: все, що казала Юлія Тимошенко, неправда. Саме тому трибуну й блокували. Він стверджував, що з самого початку із Партією регіонів розмовляли мовою ультиматумів, а так роботу в парламенті не будують. На переконання Миколи Азарова, його політична сила представляє інтереси майже половини населення України, тому з ними треба рахуватися. Партія регіонів налаштована на конструктивну роботу, якщо коаліція згідна розглянути принципи, за якими має працювати коаліція і опозиція. Микола Азаров вірить, що вдасться організувати нормальну роботу Верховної Ради.

Підсумовуючи виступи колег, Арсеній Яценюк закликав їх не робити із парламенту цирку. Він наголосив, що за Регламентом, незалежно від жодних обставин, у вівторок у Верховній Раді голосуватимуть за кандидатуру Прем'єр-міністра. Він закликав опозицію припинити блокування трибуни і місце Голови Верховної Ради. А натомість, визначитися із кандидатурою на посаду Першого заступника голови парламенту. На цьому засідання було оголошено закритим до вівторка.

У сесійній залі вітали із днем народження **Аллу Александровську (на знімку).**

Надія СМІЯН.
Фото Олександра КЛИМЕНКА.

Розподіл керівних посад має відбуватися відкрито

■ ДУМКИ З ПРИВОДУ

Олег ШЕВЧУК, БЮТ:

— Посада Першого заступника Голови Верховної Ради — це квота БЮТ, і рішення віддати цю позицію опозиції є кроком до компромісу. Але це має бути погоджена позиція відповідно до підтримки під час голосування за законодавчі ініціативи та призначення уряду під головуванням Юлії Тимошенко. Розподіл комітетів має відбуватися за пропорційним принципом, а які саме комітети кому віддати — це вже треба визначати під час консультацій.

Олена ЛУКАШ, Партія регіонів:

— Керівні посади в парламенті — Голови Верховної Ради та двох його заступників — однозначно не можуть належати лише коаліції. Парламентські комітети мають розподілятися за пропорційним принципом. Отож, враховуючи, що зараз у парламенті 26 комітетів і спеціальна контрольна комісія з приватизації, Партія регіонів має отримати керівні посади в 11 комітетах. Згадаймо, що в парламенті п'ятого скликання 15 комітетів належали опозиції. І це абсолютно неправильний підхід до формування комітетів, коли кажуть, що опозиції треба віддати лише так звані «контрольні комітети» — це неправильний термін. Адже кожен комітет має три функції — правову, тобто підготовка законопроектів, організаційну і контрольну. Відтак кожен комітет значимий і кожен має контрольну функцію. І придумати якісь спеціальні контрольні комітети, це все одно що пропонувати революційний трибунал. Ми з таким жандармським підходом абсолютно не згодні. Не можна позбавляти жоден комітет його основних функцій.

Руслан КНЯЗЕВИЧ, «НУ—НС»:

— У законі про комітети та у Регламенті Верховної Ради визначено пропорційне представництво фракцій у керівництві всіх парламентських комітетів. Відповідно, хто набрав найбільшу кількість мандатів, має право на більшу кількість комітетів. Це той принцип, який було збережено і у парламенті минулого скликання, незважаючи ні на що, і це конституційна вимога щодо створення коаліції. Коаліція не поширює свою діяльність на творення керівного складу комітетів. Питання про те, кому має бути віддано керівництво певними комітетами, має вирішуватися шляхом узгодження політичних позицій фракціями. На мою думку, ми не повинні діяти за принципом «коаліція-опозиція» у керівництві комітетів, бо у минулому скликанні правляча коаліція мала такі комітети, як бюджетний, регламентний, з боротьби з оргзлочинністю, у своєму віданні. Головне, що має бути дотримано, це принцип пропорційного представництва.

Петро ЦИБЕНКО, КПУ:

— Нині наша фракція оновилася приблизно на 40 відсотків порівняно з попереднім складом парламенту, прийшли молоді, талановиті люди, які є фахівцями у своїх галузях. У нас є люди, які готові очолювати будь-які комітети і працювати на будь-яких посадах. Найпідготовленішим кандидатом на посаду Першого заступника Голови Верховної Ради є Адам Мартинюк. Однак не виключено, що будуть несподіванки. Наприклад, буде така кандидатура, про яку ніхто навіть не підозрює.

Віктор ПИЛИПИШИН, Блок Литвина:

— Те що посада Першого заступника Голови Верховної Ради віддається не коаліції — цілком нормально, а що стосується розподілу комітетів, вже є певна напрацьована практика. Коли була бальна система і, наприклад, за главу парламенту давали п'ять балів, за першого заступника — чотири, за заступника — три, за голову бюджетного комітету — два бали. Щоб працювала вся Верховна Рада, а не лише коаліція, потрібно враховувати інтереси всіх фракцій. Опозиції повинні бути віддані передусім контрольні комітети, напевно, можна розглядати і питання про ключові комітети.

Записала Олександра КУЧЕРЯВА.

Наукове обговорення цінової ситуації та цінової політики в Україні

6 грудня 2007 року в Інституті законодавства Верховної Ради України відбулося засідання «круглого столу» на тему «Нормативно-правові та соціально-економічні засади цінової політики в Україні».

Засідання відкрив директор інституту, член-кореспондент НАН України **Олександр КОПИЛЕНКО (на знімку)**, який відзначив системну роботу «круглих столів» та науково-практичних семінарів в інституті й, зокрема, підкреслив злободенність розгляду нормативно-правових та соціально-економічних засад цінової політики в Україні на черговому «круглому столі».

У роботі взяли участь депутати Верховної Ради України різних скликань, відповідальні працівники центральних органів виконавчої влади, провідні фахівці Інституту законодавства й апарату Верховної Ради України, науковці академічних інститутів і вищих навчальних закладів.

Заступник секретаря Ради національної безпеки і оборони України А. Пишний зробив висновок про накопичення інфляційного потенціалу в економіці України. Інфляція вдарила по всіх прошарках населення, але найбільший збиток зазнали бідні і малозабезпечені. Водночас цьому простежуються намагання штучно стримати зростання споживчих цін адміністративними заходами, а не через підключення ринкових механізмів. З огляду на це більш обгрунтованим було б не таргетування інфляції, а здійснення антиінфляційної політики, яка має включати комплекс заходів щодо нейтралізації насамперед немонетарних чинників інфляції. На часі розробити законопроект про нову редакцію Закону України «Про ціни і ціноутворення», передбачивши у ньому, зокрема, переважно ринкові механізми впливу держави на ціноутворення, в тому числі шляхом здійснення державних закупівель (інтервенцій), розширення функцій та підвищення відповідальності Державної інспекції контролю за цінами.

Президент Української аграрної конфедерації Л. Козаченко багато уваги приділив ситуації з цінами на продовольство і у світі загалом, і в окремих секторах економіки. Системно проаналізувавши процеси та тенденції, що відбуваються у глобалізованому світі, доповідач сформулював базові чинники, які впливають на перспективи розвитку аграрного сектору в Україні. Показано, що держава має можливості законодавчо й організаційно впливати на підвищення цін. Це тим більш важливо, що, враховуючи експортну орієнтацію української економіки, на нашому споживчому ринку відображаються коливання світової цінової кон'юнктури.

Начальник державної інспекції з контролю за цінами Мінекономіки України Н. Немодрук констатувала причини, які зумовили «ціновий бум», попри те, що рік почався загалом успішно. Тим часом лише за 10 місяців сукупне підвищення споживчих цін досягло 11,7 відсотка, динаміка інфляційних процесів не стихає, тому можна прогнозувати річну інфляцію до 15 відсотків, тобто вдвічі вищу за минулорічне передбачення, за яким розраховувався державний бюджет на 2007 рік. Наступного року Україна вже напевне вступить до СОТ. Отже, необхідно передбачити розумні й дієві кроки, щоб зберегти власне виробництво споживчих товарів, допомогти йому в підвищенні якості до міжнародних стандартів й водночас не завдати збитків власним громадянам як споживачам.

Під час дебатів, в яких узяли участь д. юр. н, проф. Селіванов, д. юр. н., проф. О. Зайчук, д. юр. н., проф. Н. Нижник, доц. В. Литвицький, доц., І. Шумило, всебічно аналізувалися різноманітні причини цінової вакханалії — від впливу глобальної зміни клімату та світового подорожчання енергоносіїв і продовольства до психологічних чинників споживчого ажіотажу, спричинених політичною нестабільністю в державі. Утім, учасники обговорення погоджувалися з тим, що основні причини зростання цін не діють ззовні, а перебувають усередині країни (проф. В. Черняк, проф. О. Розинка), і серед них найперші — «інфляція витрат», проявом якої є динамічне зростання оптових цін виробників промислової продукції, та «інфляція пропозиції», обумовлена зростанням цін на імпортовані товари. Окремо аналізувалося питання стосовно цін на житло, які зростають швидше, ніж усі інші параметри української економіки. З конструктивними пропозиціями з цього приводу виступив А. Паливода.

Проаналізовано механізми ціноутворення на природні ресурси, що функціонують на принципах, закладених у радянські часи. Тиск на ціну вугілля вже позначився на зростанні числа катастроф і аварій у вуглевидобуванні — хронічна збитковість шахт призвела до практичного зупинення робіт з безпеки, зрештою, до масової загибелі людей. Отже, надії на зниження вартості енергоресурсів усіх видів треба відкинути — основна увага в державі має бути зосереджена, як сьогодні в усьому світі, на оптимізації споживання енергоресурсів у всіх сферах: і у виробничій, і у споживчій. Прозвучала думка (проф. В. Шевчук), що сукупний обсяг коштів, витрачених Україною на дотації споживачам енергії за роки незалежності, напевне не менший за необхідні капітальні витрати для переведення виробництва і побуту на економію енергоресурсів.

Учасники «круглого столу» дійшли спільного висновку стосовно необхідності невідкладно відпрацювати напрями реалізації конкурентної, грошово-кредитної та антиінфляційної політики.

***

5 грудня 2007 року в Інституті законодавства Верховної Ради України в рамках Української школи законотворчості відбулося відкриття навчального курсу «Законотворча діяльність» та проведено перший навчально-методичний семінар для групи фахівців Національного інституту стратегічних досліджень та представників органів виконавчої влади, робота яких пов'язана з підготовкою законопроектів.

Програма курсу розрахована на 72 години і сформована відповідно до завдання надання комплексу необхідних теоретичних знань у сфері права, законодавства та його галузей, захисту прав людини, законодавчої техніки, законотворчого процесу тощо. Курс супроводжуватимуть відповідні практичні заняття.

Чотирирічна практика проведення таких заходів у межах роботи школи показала необхідність та актуальність постійного звернення до питань застосування законодавчої техніки, розв'язання мовно-термінологічних проблем, вивчення конституційних основ сучасного законодавства як головних чинників його вдосконалення. Саме ці теми були презентовані на першому семінарі як головні в програмі наступних занять для різних груп слухачів.

Захід був організований за сприяння Офісу координатора проектів ОБСЄ в Україні.

■ ОФІЦІЙНО

Постанова Верховної Ради України

Про перелік, кількісний склад і предмети відання комітетів Верховної Ради України шостого скликання

Верховна Рада України **постановляє**:

1. Відповідно до статті 89 Конституції України, статті 5 Закону України «Про комітети Верховної Ради України» утворити комітети Верховної Ради України шостого скликання:

Комітет з питань аграрної політики та земельних відносин;

Комітет з питань боротьби з організованою злочинністю і корупцією;

Комітет з питань будівництва, містобудування і житлово-комунального господарства;

Комітет з питань бюджету;

Комітет з питань державного будівництва, регіональної політики та місцевого самоврядування;

Комітет з питань екологічної політики, природокористування та ліквідації наслідків Чорнобильської катастрофи;

Комітет з питань економічної політики;

Комітет з питань європейської інтеграції;

Комітет з питань законодавчого забезпечення правоохоронної діяльності;

Комітет у закордонних справах;

Комітет з питань культури і духовності;

Комітет з питань науки і освіти;

Комітет з питань національної безпеки і оборони;

Комітет з питань охорони здоров'я;

Комітет з питань паливно-енергетичного комплексу, ядерної політики та ядерної безпеки;

Комітет у справах пенсіонерів, ветеранів та інвалідів;

Комітет з питань прав людини, національних меншин і міжнаціональних відносин;

Комітет з питань правової політики;

Комітет з питань правосуддя;

Комітет з питань промислової і регуляторної політики та підприємництва;

Комітет з питань Регламенту, депутатської етики та забезпечення діяльності Верховної Ради України;

Комітет з питань свободи слова та інформації;

Комітет з питань сім'ї, молодіжної політики, спорту та туризму;

Комітет з питань соціальної політики та праці;

Комітет з питань транспорту і зв'язку;

Комітет з питань фінансів і банківської діяльності.

2. Згідно із статтею 10 Закону України «Про приватизацію державного майна» утворити Спеціальну контрольну комісію Верховної Ради України з питань приватизації.

3. Відповідно до частини другої статті 5 Закону України «Про комітети Верховної Ради України» встановити, що до складу кожного з комітетів Верховної Ради України шостого скликання на момент утворення може входити не менше 9 і не більше 20 народних депутатів України, крім комітетів Верховної Ради України з питань бюджету, з питань фінансів і банківської діяльності, до складу яких можуть входити до 30 народних депутатів України, за умови представлення не менш як по одному народному депутату України від кожної депутатської фракції (у разі якщо чисельність депутатської фракції є меншою, ніж кількість комітетів).

За кількості членів комітету не більше 10 народних депутатів України обирається один заступник голови комітету, за кількості членів комітету від 11 до 20 народних депутатів України обираються перший заступник і заступник голови комітету, а за кількості членів комітету понад 20 народних депутатів України — перший заступник і два заступники голови комітету.

4. Затвердити згідно із частиною першою статті 5 Закону України «Про комітети Верховної Ради України» та пунктом 8 частини першої статті 16 Регламенту Верховної Ради України предмети відання комітетів Верховної Ради України шостого скликання та Спеціальної контрольної комісії Верховної Ради України з питань приватизації.

5. Встановити, що у разі внесення на розгляд Верховної Ради України законопроекту, проекту постанови чи іншого акта Верховної Ради України, зміст якого стосується предметів відання двох або більше парламентських комітетів, головний комітет з опрацювання такого проекту визначається на підставі статті 88 Конституції України Головою Верховної Ради України, у тому числі за пропозицією Погоджувальної ради депутатських фракцій у Верховній Раді України, внесеною відповідно до Регламенту Верховної Ради України, якщо рішенням Верховної Ради України опрацювання проекту такого акта не віднесено до відання тимчасової спеціальної комісії Верховної Ради України, утвореної відповідно до статті 89 Конституції України.

6. Ця Постанова набирає чинності з дня її прийняття.

Тимчасова президія першої сесії Верховної Ради України шостого скликання

Р. БОГАТИРЬОВА, О. ТУРЧИНОВ, Р. ЗВАРИЧ, А. МАРТИНЮК, І. ШАРОВ.

м. Київ.
4 грудня 2007 року.
№ 4-VI.

«Треба прибрати з дороги колоду під назвою СРСР»

8 грудня 1991 року у селі Віскулі президенти України, Росії та Голова Верховної Ради Білорусі підписали документ, яким денонсували союзний договір 1922 року

■ ДАТА

Цього дня ми в редакції «Літературної України» готувалися відзначити день народження відповідального секретаря газети, поета Олександра Шарварка. Але десь близько 15-ї години повідомили про прес-конференцію Президента Леоніда Кравчука. За неписаною традицією, на неї мав іти літературознавець Віктор Скрипник. Однак він вельми не хотів проміняти застілля на офіційний захід. Отож автор цих рядків і зголосився піти у Верховну Раду, де мала відбутися прес-конференція...

Кінозал був переповнений: до журналістів приєдналися і народні депутати. Уже всі знали, що Леонід Кравчук підписав угоду про утворення незрозумілої нікому Співдружності незалежних держав. Тож не дивно, що представники Народної Ради, особливо Степан Хмара, обурювалися цим кроком Леоніда Кравчука. Щоправда, дещо розрядив ситуацію Іван Драч, який жартома запропонував, щоб гербом СНД був «тризубр».

Леонід Кравчук терпляче відповідав на запитання українських та іноземних колег. Відповів і на мої...

...Уже вдома, коли розшифровував запис, звернув увагу на слова «хитрого лиса»: «Треба прибрати з дороги колоду під назвою СРСР». Це речення і стало заголовком у розповіді про інтерв'ю.

Відтоді чимало збігло води у Дніпрі. Народилося чимало міфів. Про баньку, п'янку і... полювання на диких кабанів, після чого, мовляв, троє п'яних мужиків зруйнували могутню державу. Особливо багато про це казали російські комуністи.

І мене також цікавили подробиці. Особливо після того, коли в інтерв'ю до першої річниці референдуму на підтримку Акта про державну незалежність Леонід Кравчук сказав мені, що їхав у Білорусь із домашньою заготовкою. Проте ні у Бориса Єльцина, ні у Станіслава Шушкевича жодних планів не було. Понад те, увечері 7 грудня, коли у Віскулі приїхала російська делегація, Борис Єльцин поставив Леоніду Кравчуку три запитання від Михайла Горбачова:

— Чи згодна Україна підписати новий союзний договір?

— Чи згодна Україна внести правки і підписати угоду?

— Чи згодна Україна розробити свій варіант союзного договору і підписати його?

На всі три запитання Борис Єльцин отримав негативну відповідь і розгублено запитав:

— Так що будемо робити?

За однією з версій, Леонід Кравчук відповів: «Будемо вечеряти». Можливо, з цього і пішла гуляти чутка про п'янку. А можливо, від того, що Борис Єльцин 7 грудня провів цілий день у товаристві тодішнього прем'єра Білорусі В'ячеслава Кебича і приїхав у Віскулі після дружньої вечері у Мінську.

Основні події розгорнулися наступного дня. Отут Леонід Макарович і витяг свою домашню заготовку. Дискусія була тривалою. Росіяни наполягали на збереженні єдиної держави. І тоді, принаймні так розповідав сам Кравчук у 1994 році в Тернополі, він сказав:

— Що, й надалі будете ділити владу з Горбачовим?

За його словами, першим зреагував тодішній державний секретар РФ Геннадій Бурбуліс, який сказав: не бути цьому!

Після цього вирішили, що неприємну новину Михайлу Горбачову повідомить Станіслав Шушкевич, а Борис Єльцин розповість про рішення трьох Джорджу Бушу-старшому, який тоді був Президентом США. А Леонід Кравчук полетів у Київ, де й провів ту прес-конференцію, після якої став знаменитим і автор цих рядків. Бо прес-конференція транслювалася у запису по УТ-1 і мені почали телефонувати знайомі, про яких я почав уже забувати, з усієї України...

Володимир КОРОЛЮК.

НОВИНИ

СУБОТА, 8 ГРУДНЯ 2007 ■ № 230 (4230)

Як запевняють у Всесвітній ядерній асоціації, атомна енергетика — найважливіший елемент для сталого світового розвитку *(Укрінформ)*

■ **ФОТОФАКТ**

Водій велетенського КаМАЗа Мостозагону №2 ВАТ «Мостобуд» Михайло Глибовець (на знімку) вже 22-й раз вивозить каркас майбутньої сорокаметрової головної ялинки країни, яку почали встановлювати в столиці на майдані Незалежності.

Фото Андрія НЕСТЕРЕНКА.

Для повного щастя бракувало діток…

Прикарпаття. У селищі Печеніжин Коломийського району, що на , в подружжя Оксани й Василя Кучиринів неабияке поповнення — три хлопчики й дівчинка. Пологи проходили в Київському центрі репродуктивної та перинатальної медицини. Двійко міцніших діток — уже в лікарні «Охматдит», інші двоє — ще в перинатальному центрі. Тим часом у селищі думають над тим, як допомогти подружжю впоратися з таким поповненням. Заступник голови Коломийської РДА Богдан Болюк і селищний голова Василь Котів пообіцяли надати допомогу сімейству. Готові й місцеві медики прийняти естафету від київських фахівців. Зауважу, що в подружжя, сімейний стаж якого 17 років, досі не було дітей.

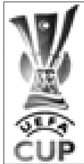
Дарина НАЗАРЧУК.

Прокол замість приколу

Правоохоронці **Рівненщини** знайшли авторів скандального відео «Rivne Jackass», які об'єдналися в одіозну групу «Придурки». Вони у комп'ютерній мережі поширили непристойний ролик, в якому інсценізували зґвалтування на пам'ятнику письменнику Уласові Самчуку, що стоїть у центрі Рівного. За фактом поширення в Інтернеті скандального відео порушено кримінальну справу за статтею 300 Кримінального кодексу України, яка передбачає покарання за «ввезення, виготовлення або розповсюдження творів, що пропагують культ насильства і жорстокості». З цього приводу ініційовано громадські слухання.

Євген ЦИМБАЛЮК.

■ **СПОРТ**

Лише результати

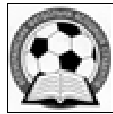
Футбол. Кубок УЄФА. Груповий раунд. 5 грудня.

Група Е. «Спартак» (Росія, Москва) — «Цюріх» (Швейцарія). 1:0. «Байєр» (Німеччина) — «Спарта» (Чехія). 1:0. «Спартак» — 7 очок, «Цюріх», «Байєр» — по 6, «Спарта» — 4, «Тулуза» (Франція) — 0.

Група F. «Црвена Звезда» (Сербія) — «Болтон» (Англія). 0:1. «Аріс» (Греція) — «Брага» (Португалія). 1:1. «Болтон» — 6, «Аріс», «Баварія» (Німеччина) — по 5, «Брага» — 3, «Црвена Звезда» — 0.

Група G. «Андерлехт» (Бельгія) — «Тоттенгем» (Англія). 1:1. «Ольборг» (Данія) — «Гетафе» (Іспанія). 1:2. «Тоттенгем» — 7, «Гетафе» — 6, «Андерлехт» — 5, «Хапоель» (Ізраїль, Тель-Авів) — 3, «Ольборг» — 1.

Група Н. «Бордо» (Франція) — «Гельсінборг» (Швеція). 2:1. «Аустрія» (Австрія, Відень) — «Паніоніос» (Греція). 0:1. «Бордо» — 9, «Гельсінборг» — 7, «Паніоніос» — 4, «Галатасарай» (Туреччина) — 3, «Аустрія» — 0.

Вшанували відмінників!

Футбол. Немає сумніву, що в нинішньому році найбільшим досягненням українського футболу була перемога студентської збірної країни на 24-й Всесвітній універсіаді в Бангкоку (Таїланд).

А позавчора відмінників студентського фестивалю вшанували, як то кажуть, по повній програмі. Спершу у Будинку футболу їм вручили різні нагороди. Слід зазначити, що група гравців і їхніх наставників ще раніше отримали державні нагороди. І цього разу лише шістьом вручили медалі «За працю і звитягу».

Звання «Заслужений тренер України» удостоєні тренер збірної Володимир Лозинський та його асистент Іван Шепеленко. Менеджер збірної Євген Мороз став «Почесним працівником фізичної культури і спорту України».

Міністерство освіти і науки України відзначило ректора Івано-Франківського національного технічного університету нафти і газу Євстахія Крижанівського почесним знаком Петра Могили. А президент ФФУ, член виконкому УЄФА Григорій Суркіс вручив Євстахію Івановичу, а ще Віталію Пилипенку (президенту Всеукраїнської футбольної асоціації студентів), Олегу Первушкіну (першому віце-президенту ВФАС), Олегу Лащуку (віце-президенту ВФАС), Володимиру Лозинському, Євгену Морозу відзнаку ФФУ «Медаль за заслуги».

Грамоти, грошові премії від Міністерства освіти і науки, ФФУ отримали всі гравці і тренери. Але головними нагородами для футболістів, звісно, стали звання «Майстер спорту міжнародного класу України». Значки і посвідчення отримали: Андрій Башлай, Роман Бочкур, Роман Войнаровський, Олег Герасим'юк, Ігор Гордя, Вадим Гостєв, Ігор Гребинський, Дмитро Гунченко, Андрій Запоражан, Володимир Ікоников, Роман Луценко, Андрій Місяйло, Антон Монахов, Дмитро Проневич, Микола Ревуцький, Артем Старгородський, Ігор Худоб'як, Андрій Шевчук, Артем Штанько.

Чемпіони Всесвітньої універсіади, їхні рідні і близькі, керівники студентського футболу завершили святкування в ресторані готелю «Київ».

Віктор БРАНИЦЬКИЙ.

До Долинської таки піде тепло

Нарешті теплова епопея 20-тисячного міста Долинської, яке дехто вже хотів охрестити другим Алчевськом, закінчилась. Роботи, розраховані на вісім місяців, завершено за три. Вдалося це завдяки вчасному державному фінансуванню, а також співпраці місцевих органів влади та допомозі обласної державної адміністрації.

Уведено в дію 11 котелень. Останні чотири — минулого тижня. Близько одного мільйона гривень переказав головний інвестор — компанія «Кривбасміталстіл». Тож, як зазначив під час запуску останньої котельні в 5-му мікрорайоні голова Кіровоградської облдержадміністрації Анатолій Ревенко, не просто завершено реконструкцію системи опалення 20-тисячного міста, а доведено великі можливості співпраці усіх гілок влади і зацікавлених організацій. Тепер на часі вирішення питання гарячого водопостачання міста.

До останнього часу в районному центрі не опалювалися 37 житлових будинків та дві школи, учні яких перебували на вимушених канікулах.

Петро МЕЛЬНИК.

Фото автора.

Голова Долинської РДА Григорій Данилюк і голова Кіровоградської ОДА Анатолій Ревенко (зліва направо) обговорюють перспективу гарячого водопостачання.

«Я думав, що настав кінець світу»

■ **СВІДЧЕННЯ ОЧЕВИДЦІВ АВАРІЇ**

(Початок на 1-й стор.).

— Ми пережили жахливу ніч. Я думав, що вже настав кінець світу, — розповідає житель села Іллінецьке Георгій Калугарян. — В той момент якраз дивилися з дружиною телевізор. І раптом чуємо, як задвигтів будинок, затремтіли вікна й двері, а за вікном небо освітила величезна заграва. З переляку не знали, що робити. В чому були, вибігли на вулицю і почали тікати до автотраси. Рілля розмокла, тому дружина позалишала калоші й босими ногами застрягла в ній, почала плакати. Я думав про одне, як доповзти до тієї дороги. А вогонь доганяв нас. На щастя, через деякий момент все стихло.

Інша жителька села Оксана в той момент купала маленьких дітей. Почувши крики у селі, жінка схопила їх на руки і теж вибігла на вулицю. В цей час по дорозі проїжджало багато автомобілів. Крім пожежних, їхало багато іномарок. Всі вони прямували до місця вибуху. Але ніхто нічого людям не розповідав і не казав. В селі почалася паніка. Лише депутат сільради Анатолій Шишко заспокоював людей тим, що газ вигорить і полум'я погасне. Втім, ніхто його не слухав, бо всі були налякані.

Я в той час перебувала в районній лікарні, це за 7 км від місця вибуху, розповідає Галина Іванівна. Саме розмовляла по телефону зі своїми з дому. І раптом почула якісь вибухи в трубці й крики людей. Зв'язок обірвався. Я почала говорити хворим і лікарям, що щось сталося в нашому селі. Але в цей момент хворі вже вибігали на вулицю, бо небо нагадувало схід сонця.

Першим повідомив про аварію учень 9-го класу школи села Тягун Коля Нижник, цей населений пункт знаходиться за 4 км від місця аварії.

— Я в цей час ніс воду від криниці, — каже хлопчик. — На вулиці вже було темно. І раптом перед очима стався якийсь спалах. Я залишив відро і побіг швиденько додому сказати татові й мамі. Земля гуділа, ніби від землетрусу. Звідкись чувся сильний тріск, такий, як горить багаття. Ми всі повибігали з хати, а я по мобільному телефону за номером 112 набрав оператора, який з'єднав мене з пожежними і я їм повідомив про пожежу. Вже десь через 10 хвилин почали приїздити перші пожежні машини.

За словами заступника міністра В. Мухи, на місці ліквідації аварії працюють фахівці Укртрансгазу, підприємства, яке відповідає за експлуатацію цього газопроводу. За словами пана Мухи, подача газу міжнародним споживачам не припинялася, її здійснюють через резервний газопровід. Посадовець припускає, що уже через два дні ремонтні роботи буде завершено. Про причини аварії можна буде дізнатися за два тижні, коли фахівці закінчать з'ясовувати всі причини і обставини, що призвели до цього. За версією місцевих жителів, які працюють на компресорній станції, могло статися просідання газопроводу, що й призвело до вибуху в трубі.

З місця аварії наш власний кореспондент Віктор СКРИПНИК.

Іллінецьке Іллінецького району Вінницької області.

Судова реформа актуальна як ніколи

Свобода неможлива без відділення судової гілки влади від інших гілок влади. Таку думку висловив виконувач обов'язків прем'єр-міністра України Віктор Янукович, виступаючи вчора на другому засіданні VIII позачергового з'їзду суддів України.

За його словами, нерідко виявляється, що судова гілка влади — найнезахищеніша і найбезправніша, тому нині дуже актуальною є судова реформа. При цьому він висловив жаль, що урядові так і не вдалося перейти до реалізації системної судової реформи. «Через політичну кризу і відсутність дієвого парламенту було загальмовано реалізацію судової реформи», — сказав Віктор Янукович.

Голова Ради суддів України Петро Пилипчук, в. о. Прем'єр-міністра Віктор Янукович, голова Верховного Суду Василь Онопенко.

Фото Андрія НЕСТЕРЕНКА.

У свою чергу, голова Ради суддів України Петро Пилипчук наголосив, що судова реформа повинна супроводжуватися внесенням змін у Конституцію. Серед іншого це стосується і необхідності реформування Вищої ради юстиції. Він, зокрема, зазначив, що такої кількості членів Вищої ради юстиції немає в жодній європейській країні. Крім того, Пилипчук розкритикував той факт, що до складу ВРЮ входить більше посадових осіб, ніж простих суддів. На його думку, необхідно, щоб більшість у ВРЮ становили судді, котрі не обіймають адміністративні посади, а також судді у відставці.

Також він вважає, що Вищу раду юстиції має очолювати президент. За словами Пилипчука, така практика існує в більшості країн. Тоді Вищій раді юстиції можна було б передати функції призначення суддів на посади, **передає УНІАН.**

А голова Верховного Суду України Василь Онопенко вважає, що Верховний Суд не повинен розглядати «дрібні справи». «Якщо йдеться про стягнення сум 100—200 грн., це повинен розглядати Верховний Суд? Не повинен. Усе це має залишатися на місцевому рівні», — сказав він. Онопенко відзначив, що до того, як він очолив ВСУ, у суді нагромадилося 40 тис. цивільних справ, а там працює тільки 20 суддів. Він також вважає, що Інститут присяжних не зможе розвантажити суди загальної юрисдикції з дрібних справ. Крім того, Онопенко повідомив, що в новому Кримінально-процесуальному кодексі буде передбачено розгляд за участю присяжних тільки однієї категорії справ — де йтиметься про вбивство.

Нагороджено переможців «Вищої школи»

Якщо хочеш, щоб про тебе говорили, — зацікав та заохоть. Мабуть, саме так подумали українські освітяни й оголосили про проведення Всеукраїнського конкурсу серед засобів масової інформації «Вища школа». Осяйнула ця ідея голови організаторів приблизно рік тому. І вже вчора було нагороджено і відзначено перших переможців «Вищої школи».

Узяти участь у змаганні могли всі охочі ЗМІ. Єдина вимога — висвітлення у своїх виданнях, чи то пак у своїх програмах, хвилюючих питань освіти, проблем її реформування. А щодо території поширення — тут не було жодних вимог. Разом із загальнонаціональними змагались і студентські медіа. До того ж посідали при цьому досить високі місця. Проблематика конкурсу була окреслена у сімох номінаціях. За словами організаторів конкурсу, журі було дуже складно розподілити нагороди.

Утім, зробити це все-таки довелося. Серед переможців — Київський національний університет ім. Т. Шевченка, республіканська газета «Освіта України», Полтавська обласна державна телерадіокомпанія «Лтава» та інші. Кожному з них було вручено диплом та пам'ятні цінні подарунки.

Батьки «Вищої школи» — Міністерство освіти і науки під головуванням Станіслава Ніколаєнка, Київський національний університет ім. Т. Шевченка на чолі з його ректором Віктором Скопенком та Асоціація працівників ЗМІ України і її директор Віктор Петренко — сподіваються, що цей конкурс стане щорічним. І вже сьогодні закликають усі ЗМІ долучитися до висвітлення ситуації у вищих школах. «Вища освіта плекає наше майбутнє, інтелект нації. І всі ті процеси, що сьогодні в ній відбуваються, повинні бути гідно висвітлені у вітчизняних ЗМІ», — переконані вони.

На знімку: ректор Державного університету ім. Шевченка Віктор Скопенко нагороджує лауреата конкурсу заступника головного редактора газети «Аудиторія» Національного університету «Львівська політехніка» Тетяну Пасович.

Тетяна ГРАДОБЛЯНСЬКА.

Фото Сергія КОВАЛЬЧУКА.

Безпечним видобуток на шахті імені Засядька зробить державна дотація

(Початок на 1-й стор.).

На нараді обговорили й порядок перевірок високонавантажених газових лав, які відпрацьовують вугільні пласти на глибині 1000 і більше метрів. На думку голови комітету, експлуатація таких лав із порушеннями неприпустима. Як повідомлялося, внаслідок трьох вибухів, що сталися на орендному підприємстві «Шахта імені Засядька», загинули 106 осіб, понад 150 постраждали.

Тим часом днями шахті імені Кірова державного підприємства «Макіїввугілля» передано устаткування системи комплексної безпеки. Програмно-апаратний блок об'єднує сигнали всіх існуючих нині на шахті джерел інформації в єдиний формат, перетворює їх і передає супутниковою мережею на всі рівні управління: вугільне підприємство, загін гірничорятувальної служби, центральний штаб гірничорятувальників, Міністерство вугільної промисловості. На моніторі можна стежити за аерогазовою обстановкою виробок, станом гірничошахтного устаткування, скіпового підйому, вентилятора головного провітрювання тощо. Причому інформацію можна лише подивитися, але не змінити, що дуже важливо для об'єктивного аналізу даних і дій персоналу під час розслідування передаварійних та аварійних ситуацій.

Створення такої системи в галузі дасть змогу передбачати аварії, а не лише виправляти їхні наслідки. У процесі роботи за методикою, розробленою в НДІ гірничорятувальної служби «Респіратор», був визначений список із 25 шахт для першочергового оснащення системою комплексної безпеки. Всі вони будуть підключені до кінця 2008 року. «Ця система дозволить в екстреному випадку за максимально короткий термін прийняти рішення, виключивши при цьому людський ресурс», — пояснив заступник міністра вугільної промисловості Володимир Фічов.

Ліна КУЦ.

Донецька область.

У Латвії демократія «у загоні»?

Німецьке видання «Berliner Zeitung» приурочило до зміни уряду в Латвії різко критичну статтю про становище демократії в цій країні.

Воно вважає, що латвійські високопосадовці приймають державно важливі рішення у вузькому колі і без публічних дебатів, що не на користь демократії і владі закону. А саме вони є головними умовами членства у Євросоюзі. Однак вступ до ЄС не привів до завершення часу правління «політичної банди», зазначає газета. Навпаки, тепер політики ділять ще й гроші Євросоюзу.

У ситуації є й позитивні моменти: на відміну від минулих конфліктів, цього разу піти довелося уряду, а не тим, проти кого було спрямовано тиск. А погана новина полягає в тому, що керівництво ЄС байдуже спостерігало за сваволею еліти.

Володимир СТРОЙ.

Рига.

Пластилінова ворона відкриє мультфестиваль

П'ятий за ліком фестиваль «Мультибачення», присвячений усіляким різновидам анімаційного мистецтва, пройде 8 і 9 грудня в Петербурзі. Цього разу аренами «Мультибачення» стануть кінотеатри «Родина» і «Меркурий».

У «Родине» мультиплікаторів, які зібралися, зустріне пам'ятник Пластиліновій вороні, нещодавно встановлений у кіноцентрі в пам'ять про знаменитого режисера, главу студії «Пілот» Олександра Татарського, який пішов із життя, — автора мультиків «Падав торішній сніг», «Крила, ноги і хвости», «Пластилінова ворона».

Тетяна КРАВЧУК.

Санкт-Петербург.

■ **ФОТОФАКТ**

Катерина Яківна Бут із села Водяне Магдалинівського району Дніпропетровської області після того, як вийшла на пенсію, повернулася до улюбленої справи — зайнялася вишиванням, якому навчилася у своєї мами Галини.

Фото Миколи МЯКШИКОВА (Укрінформ).

Будь-які рекомендації уряду матимуть незалежний характер

Увечері того само дня, коли Президент України вніс на розгляд парламенту кандидатуру Юлії Тимошенко на пост Прем'єр-міністра, відбулася презентація фонду «Ефективне управління», заснованого народним депутатом України Рінатом Ахметовим. Це його приватна ініціатива. А бюджет становить 50 мільйонів доларів США на п'ять років. Експерти фонду мають намір розробляти довгострокові програми економічного розвитку й організовувати системний діалог між органами влади, експертами та ЗМІ, щоб зробити українську економіку більш конкурентоспроможною в Європі та світі, а отже, підвищити рівень і якість життя кожного громадянина України. Споживачами таких проектів у світі зазвичай є уряди.

«Моє завдання просте. Це стабільне фінансування і невтручання в роботу фонду. Ми готові працювати з будь-яким урядом», — відповів Рінат Ахметов на запитання «Голосу України» про те, як його фонд планує здійснювати системний діалог бізнесу і влади, якщо виконавчу владу представлятиме уряд Юлії Тимошенко.

Директор «Ефективного управління» Наталія Ізосимова у свою чергу підкреслила, що «будь-які рекомендації, що їх фонд готовий пропонувати уряду, мають незалежний характер»: «Ми готові з будь-яким урядом обговорювати всі наші ідеї й напрацювання. І якщо зустрінемо розуміння, якщо уряд орієнтований на економічне зростання, то ми готові надати підтримку у вигляді дуже висококісного експертного та інвестиційного ресурсу. Але ви розумієте, що це вулиця з двобічним рухом. Силою не будеш милою».

Ще одне запитання нашої газети стосувалося критеріїв відбору експертів для роботи у фонді. На презентації було заявлено, що вони будуть незалежні від політичних і бізнес-симпатій. «Відбір експертів і консультантів здійснюватиметься відповідно до тих завдань, які стоять перед фондом, а саме — економічне зростання України. Ми запрошуємо їх не для абстрактного співробітництва, а під конкретні проекти. І це повинні бути кращі кадри, стабільне фінансування дає змогу залучати кращі ресурси під масштабні проекти. У них має бути практичний успішний досвід здійснення таких проектів і в них має бути бездоганна репутація», — пояснила пані Ізосимова.

Яна СТАДІЛЬНА.

■ **СВІТ КОРОТКО**

УКРАЇНА ТА ЄС

Переговори перенесено

Шостий раунд переговорів між Україною та ЄС щодо нової посиленої угоди перенесено на січень. Про це повідомила представник Єврокомісії Крістіан Хуманн, пославшись на «певні проблеми з європейського боку». Водночас, за її словами, у Києві відбудуться неформальні переговори в рамках однієї з робочих груп. Представник Єврокомісії не уточнила, про яку саме групу йдеться. Шостий раунд переговорів між Україною і ЄС мав відбутися 11—13 грудня в Києві.

КИТАЙ

Загинуло більш як 100 гірників

Кількість жертв вибуху на шахті в провінції Шеньсі, що в Центральному Китаї, виросла до 104 осіб. Вибух стався вранці у четвер. Китайським рятувальникам вдалося вивести на поверхню 15 шахтарів. Усього під землею перебувало 120 чоловік, однак дані про точну кількість працівників уточнюють. Директора шахти і деяких інших відповідальних працівників затримано. На рахунки підприємства накладено арешт. За попередньою інформацією, вибух стався в нелегально розробљюваному пласті.

ФРАНЦІЯ

Затримано підозрюваного в організації вибуху

Поліція затримала чоловіка, підозрюваного в причетності до організації напередодні вибуху в паризькій адвокатській конторі. У 2005 році затриманого підозрювали в переслідуванні адвоката, яка очолює контору, що постраждала. Тоді справа до суду не дійшла. Зараз його допитують поліцейські. Крім того, вони розшукують жінку, котра доставила заміновану посилку. Нагадаємо, 6 грудня в бюро вибухнула бомба. Загинули два співробітники.

ІТАЛІЯ

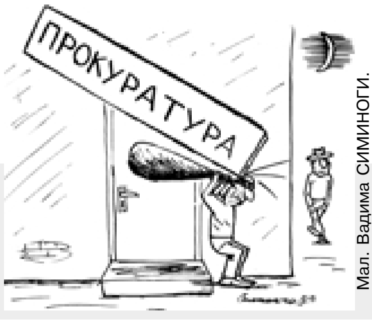
Проді залишається

Сенат Італії прийняв новий урядовий законопроект в галузі безпеки і висловив довіру кабінетові Проді. 160 сенаторів проголосували «за», 156 — «проти». У сенаті в прихильників Романо Проді перевага всього в два голоси. Поразка могла змусити прем'єр-міністра піти у відставку. Тепер небезпека чергової кризи в Італії минула. Законопроект надійде на розгляд, потім набуде чинності.

ЧЕХІЯ

Закінчено будівництво радара ПРО

Біля населеного пункту Мішов у Західній Богемії, за 90 кілометрів від Праги, завершено монтаж радара американської протиракетної оборони (ПРО). Випробувати установку збираються в січні. Радар являє собою кулю заввишки близько 25 метрів. Його спорудження коштувало НАТО 21 млн. євро. Проти будівництва виступали місцеві мешканці та громадські організації. Близько 70 відсотків громадян підтримували ідею референдуму про доцільність розміщення радара, однак парламент відхилив їхню пропозицію.

Мал. Вадима СИМИНОГИ.

ЖУРНАЛІСТСЬКЕ РОЗСЛІДУВАННЯ

Із дюжини бузувірів — один божевільний, один дурний і десять лицемірів.

К. МАЛЬЗЕРБ.

«Кому сказать спасибо, что живой?»

(Початок на 1-й стор.).

Намагався вилізти...

Саме розрахунок, судячи з усього, рухав окремими столичними стражами порядку, причетними до розслідування резонансного вбивства п'ятьох киян. Тільки-но в Тетіївському районі знайшли (2001 р.) останки чотирьох, почалися активні пошуки злочинців. Нібито заарештували тоді одного, почали його обробляти, а через пару днів виявили в камері СІЗО... повішеним. Згодом з'ясувалося, що хлопець жодного відношення до вбитих не мав. А тут затримали групу раніше судимих, один із яких обмовив, у чому він зізнався в суді, підприємця Олександра Рафальського.

Про це запопадливі «менти» негайно доповіли міністру. Вочевидь, генерал поінформував Президента. Принаймні Рафальського показали народу по телевізору того самого вечора: ось, мовляв, убивця, а ось ми — хлопці-молодці. А раз так, відступати нікуди: злодії повинні сидіти у в'язниці. Уранці — маніяки, увечері — звання та посади.

Розмова з Рафальським «по душах» почалася в столичній квартирі, до якої безцеремонно ввійшли люди в цивільному. Розповідає Надія Харченко, свідок і постраждала від свавілля:

— Після лікування в лікарні я поїхала до добре знайомого нашої родини Олександра Рафальського, який винаймав житло. 13 червня 2001-го опівдні подзвонили, господиня відчинила двері. Раптово на кухні з'явився чоловік і запитав, як моє прізвище. У відповідь на моє запитання він ударив мене по обличчю. А в цей час незнайомці мучили Олександра. Від удару по голові він упав, його підняли й почали сильно бити руками й ногами. Одягнувши наручники, нас відвезли в управління міліції, де продовжували знущатися. Мене били так, начебто я — здоровенний чолов'яга, як Сашко, а не підліток. Про образи й приниження промовчу.

Командир батальйону «Беркут» капітан міліції Т. згодом пояснював слідчому прокуратури: «13 червня 2001 року разом із працівниками... Ш. і Б. мною... була проведена затримка гр. Рафальського... Під час затримання на квартирі підозрюваного останній намагався сховатися в санвузлі й вилізти у вентиляційний вихід. Згідно зі ст. 13 Закону «Про міліцію» мною... було застосовано прийом рукопашного бою».

Як під копірку цю маячню повторили лейтенант Ш. і підполковник Б. Яка була необхідність застосовувати прийоми й наручники, якщо були більш ефективні засоби? Бризни на Рафальського «Черемхою» і він сам, як тарган, звалився б з вентиляційного люка до натренованих лап «Беркута».

Згадує Олександр: «Я більше не бачив Надю, але чув через стіну її несамовиті крики й плач. А мені троє надягли наручники й на ноги, пристебнули до стільця й почали дубасити мене по голові, хворих нирках. При цьому вимагали писати явку з повинною. Тоді тільки я довідався, що чекають від мене визнання в убивствах і навіть у зґвалтуванні неповнолітньої... Наді Харченко».

Знущалися над безпомічним, зі слів Сашка, з 4-ї години дня до 11-ї вечора. Непритомний, задихаючись у протигазі, фактично сліпий і глухий чоловік уперто повторював: «Писати не буду».

Затим були ізолятори тимчасового утримання (ІТУ) Обухова, Тетіїва, Ставище. За 12 днів ходіння по муках затриманого практично не годували, медичну допомогу не надавали, рідним не повідомляли, а тільки били, били, били. Під час перекурів сатрапи в погонах піддавали його електричному випробуванню.

Тільки втручання начальника ІТУ, який викликав «швидку», по суті, врятувало життя Сашка. Слідчий столичної обласної прокуратури Василь Карман, можна припустити, вдячний міліціонерові досі. Адже помри «клієнт» у камері, «слідак» втратив би головного «цапа відбувайла» і, можливо, посаду. А так він незабаром пішов на підвищення...

... Дві операції й тривале лікування в лікарні — такий результат роботи зубодробильників трьох ІТУ. Судмедекспертиза, до слова, підтвердила: рани на голові, гематоми, синці на спині, руках і ногах «могли бути отримані в період, що вказується в скарзі Рафальського». Його не могли бити дубинками, але цілком можливо — руками й ногами, висновок експерта. Проте слідчий Карман не побачив лиходійства, відмовивши в порушенні кримінальної справи. Напрошується висновок: травми й синці справді отримані в момент спроби «вилізти у вентиляційний вихід». Через два тижні (!) після арешту підозрюваний отримав адвоката.

Апеляційний суд Київської області (головуючий суддя Гурін, суддя Гайдай, народні засідателі Максимюк, Безпалова, Рябінкіна) засудив Рафальського до довічного ув'язнення. Феміда, мабуть, була не тільки сліпа, а й глуха. Судді й засідателі начебто не чули «подільників» Рафальського, які відмовилися від досудових показань, даних, за їхніми словами, під катуваннями.

Степан Чернак, тричі судимий, зізнався в чотирьох убивствах: «Щоб зняти із себе провину, я розповідав слідчому, що все придумав Рафальський... Я розробив план убивства Вікторії О. з метою наживи. Так, я обмовив Рафальського... Після затримання мене дуже тягло випити... Після допитів на ніч мені наливали. На першому допиті, коли мене знімали на камеру, я там у нетверезому стані».

Володимир Харченко, раніше судимий, колишній чоловік убитої (за версією слідства) Олени: «Не було вбивства моєї дружини... Я не знаю, де вона... Чернак мені говорив.., щоб я валив усе на Рафальського. Мене надоумили давати такі показання дубинка і струм».

Труп Олени дотепер не знайдено. Але ж загальновідомо, немає тіла — немає злочину. Проте суд «не помітив» цієї «дрібнички». Хоча в справі є міліцейський рапорт, в якому повідомляється, що Олену бачили в Тетієві після її «смерті».

В'ячеслав Барановський, двічі судимий: «... про вбивство мені розповів Чернак. Він у суді казав правду. З жодним із підсудних не було очних ставок».

Засуджені давали вочевидь суперечливі показання, не усунуті судом. Але ж була відеокасета, на якій, зокрема, чітко видно, як стверджують адвокати, обличчя в синцях п'яного Чернака на допитах та інші проколи слідства. Відео- та аудіокасети із справи зникли.

Отже, за твердженнями засуджених, показання з них вибивали смертним боєм; очні ставки не проводилися; трупи нібито ними вбитих і знаряддя вбивств не знайдені. Адвокати вважають, що особливо складна кримінальна справа розслідувана односторонньо, неповно і явно з обвинувальним ухилом; численні сумніви й різночитання трактувалися не на користь обвинувачуваних.

І правда: варто почитати обвинувальний висновок, щоб не тільки насолодитися стилем слідчого Кармана, а й захопитися його доказовою базою, логікою та об'єктивністю.

До цього додайте зникнення аудіо- та відеозаписів і прославте Феміду.

Верховний Суд розглянув і залишив у силі вирок апеляційного суду 1.12.05 р. Смію стверджувати, і вища судова інстанція, на жаль, зробила все, щоб засуджені били чолом перед Європейським судом. По-перше, ВСУ розглянув касацію без істотних начебто загублених матеріалів; по-друге, ухвалу засудженим видано лише 29 червня 2006-го, тобто пізніше встановлених законом термінів.

Тепер оцінку діям (бездіяльності) української Феміди, а значить, «оку государеву», яке не побачило синців і саден на тілах жертв «ментовського» свавілля, дадуть, гадаю, у Страсбурзі.

Помста опонентові

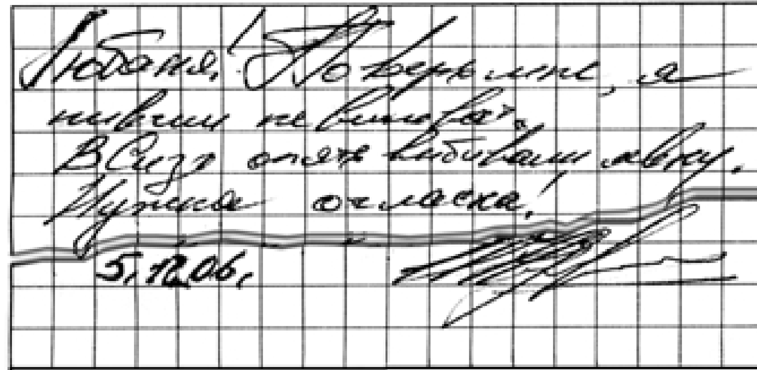
Ігоря Лукьянчекова двічі відправляли в казенний дім за милістю Лопуха, так назвемо директора АТП Южноукраїнська. Багато жителів наймолодшого в країні міста знають із ЗМІ про багаторічний конфлікт між надто честолюбним шанувальником «золотого тільця» та правдолюбом Лукьянчековим.

Свого часу він відбував покарання в колонії за сфальсифікованою, як вважає, справою. Про те, що її шили грубими білими нитками, непрямо свідчать вердикти: районний суд оцінив «корисливий злочин» у десять років (!) позбавлення волі, апеляційний, розібравшись, мабуть, зменшив строк до чотирьох років, а підоспіла амністія звела нанівець потуги Лопуха й самого гуманного й справедливого Першотравневого районного суду (суддя Цимбаленко).

І от з нової «подачі», треба думати, крутого транспортника, діяльність якого роками виводив на чисту воду Лукьянчеков, Ігор знову за гратами. Мстивий змій підколодний, який прокотився на виборах не без допомоги опонентів, схоже, спочатку спровокував бійку правдолюба, а потім організував кримінальне переслідування.

Почалося воно, гадаю, з упередженості й відвертого наведення тіні. Скажімо, обвинуватили Ігоря в скоєнні злочину в п'яному стані, хоча судмедекспертиза заперечує наявність алкоголю в крові. Мотиви злочину слідством не встановлені, версія про те, що Ігор змушений був оборонятися від нападників навіть не розглядалася. Коли судова перспектива справи стала фата морганою, було знайдено інший привід, серйозніший, сховати порушника спокою в казенному домі.

Схема ідентична тій, якою муками пекла пройшов Олександр Рафальський. Ось що розповів мені Лукьянчеков:

— 17.11.06 р. у двір, де я гуляв із собакою, приїхав Трушков з карного розшуку з невідомими міліціонерами й попросив поїхати в міськвідділ міліції. Уже на другій хвилині розмови там я зрозумів, що зник підприємець Г. і мене вважають причетним до цього. Він напередодні обіцяв прийти до нас і подивитися фронт робіт у ванній. Не прийшов. «Їхав до тебе, зник, зізнавайся в убивстві, менший строк отримаєш». На прохання запросити адвоката лунав сміх. До 17-ї, не даючи присісти, мене водили з кабінету в кабінет. Скрізь знущалися, як хотіли: били ногами й руками, заламували пальці, душили. Катування посилилися, коли надягли наручники. Увечері мені сказали: у квартирі знайдені речі Г. і кров, зізнавайся. І знову удари по тулубу, голові, ногах. Я не витримав, погодився писати явку з повинною.

До ночі під диктовку він написав три зізнання. Вранці «менти» «порадували»: версія неправдоподібна, пиши ще. Ігор відмовлявся й одержував нові порції ударів. При цьому «гуманісти»-професіонали приказували: «Ті, хто тебе замовив, ні перед чим не зупиняться. Надалі знатимеш, на кого скарги писати, з ким боротися».

Перед очима жертви стояв Лопух. І прокурор, який хмикнув у кабінеті екзекуцій у відповідь на скарги побитого: «З тобою просто розмовляють».

«Бесіда» закінчилася після обіду 18.11.06, коли ледь живого Ігоря вивезли на набережну й викинули з машини. Того самого дня його було госпіталізовано до лікарні швидкої допомоги Миколаєва з діагнозом струс головного мозку, забиття м'яких тканин голови, грудної клітки, кінцівок.

Лікар-фахівець в галузі судової медицини Майборода констатував, що «тілесні ушкодження утворилися в результаті дії тупих твердих предметів строком давнини від 12 до 24 годин до часу огляду...».

21.11.06 хворого заарештували (!) і забрали з лікарні. Я намагався зустрітися з ним у СІЗО Миколаєва майже рік потому — не вийшло. Керівництво управління Держдепартаменту з питань виконання покарань в області зробило все, щоб затягти час до суботи, коли відрядження моє закінчилося...

Але питання-то залишилися. Що там знають про приїзди в СІЗО южноукраїнської міліції, після чого Лукьянчеков надіслав слідчому останню, шосту, явку з повинною? Чому він сидів в одній камері із психічно хворими? На якій підставі обвинувачений тиждень перебував у СІЗО після закінчення терміну утримання? В якому стані доставили його в ізолятор? Відповіді на ці запитання я хотів знайти безпосередньо на місці — одержав від Держдепартаменту. Коментувати їх не буду. Скажу лише, що в СІЗО Ігор Анатолійович прибув з тілесними ушкодженнями. Подібно Рафальському, його після цього «ховали» в ІТУ Арбузинського райвідділу, потім у СІЗО не повернули, а перевели в ІТУ Братського РВ. Там зафіксували: «Під час огляду черговим фельдшером... встановлено, що в Лукьянчекова на тілі були садна, подряпини, гематома лівого боку грудей... лівого й правого зап'ястків...». На календарі був грудень, 11 число. Де й що робили з Ігорем з дня арешту, здогадується?

Проте прокуратура відмовляє в порушенні кримінальної справи за фактами побиття в стінах южноукраїнської міліції. Там, як з'ясувалося, 17 і 18 листопада 2006-го Лукьянчекова на бесіду не привозили, відповідно до журналів обліку він міськвідділ «не відвідував».

Чого немає в документах, того немає на світі (латинське прислів'я). Лицеміри вміють позбуватися доказів (справа Рафальського). А ще краще навчені не залишати документальних слідів, не фіксують того, що може бути використане проти них. Слабкі часто бувають жорстокими, писав Галіфакс, тому що вони не зупиняються ні перед чим, щоб усунути наслідки своїх помилок.

Цікаво, як слідчий Васильєв з обласної прокуратури (гадаю, його ще не підвищили на посаді) пояснить той факт, що справа порушена за фактом зникнення Г. за... ст. 115 ч. 1 КК (навмисне вбивство)? Що обвинувальний висновок, на мій погляд, складено винятково на підставі явки з повинною Лукьянчекова? А головне в тім, що труп Г. не знайдено там, де вказував «убивця». Нелогічна й приписувана Ігорю дурість: навіщо він у квартирі зберігав одяг, взуття Г. і знаряддя лиходійства?

І вельми несмішне: в Арбузинському райвідділі міліції ще донедавна на стенді розшукуваних висів портрет Г. як безвісти зниклого. Лукьянчекова тримають за гратами за вбивство, а його жертва в розшуку. Таких нестиковок — безліч.

Невже не знав про них унікальних здібностей слідчий з особливо важливих справ Васильєв? А те, що не можна передавати справу в суд, не ознайомивши з нею підсудного й адвоката?

Заступник обласного прокурора Ільницький, який затвердив обвинувальний висновок, упевнений, шанує це святе правило. І, мабуть, застерігав колегу від помилки.

На жаль, її виправлено Миколаївським апеляційним судом, де слухається справа Лукьянчекова. А скільки їх ще невиправлених?

Іван ІЛЛЯШ.

Київ — Миколаїв — Київ.

30 листопада. Миколаїв. Театралізовано-інформаційна акція «У нас не палять».

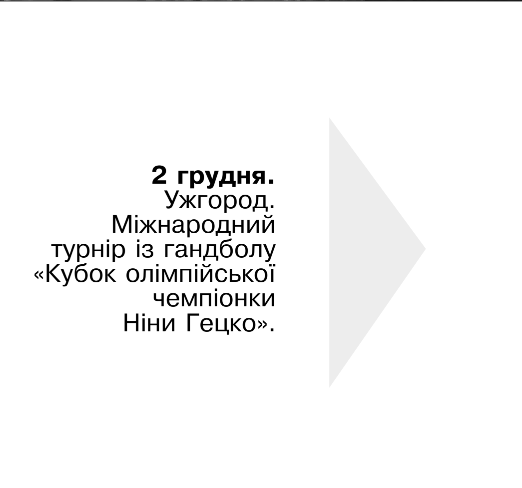
4 грудня. Головою Верховної РадиУкраїни VI скликання 227 голосами обрано Арсенія Яценюка.

1 грудня. Полтавська область, село Чорнухи. Голова фонду «Справедлива країна» Микола Томенко з нагоди 285-ї річниці з дня народження Григорія Сковороди відвідав батьківщину видатного українця.

3 грудня. Одеса. У Міжнародний день інвалідів відкрилася виставка фоторобіт Олександра Кушніра «Воля до життя», присвячена людям з обмеженнями опорно-рухового апарату.

2 грудня. Ужгород. Міжнародний турнір із гандболу «Кубок олімпійської чемпіонки Ніни Гецко».

5 грудня. Київ. Після реставрації врочисто відкрито пам'ятник архітектури «Золоті ворота».

6 грудня. З нагоди 16-ї річниці Збройних Сил України у Києві відбулося покладання вінків і квітів делегацією командування Сухопутних військ Збройних Сил України до пам'ятника генералу армії М. Ватутіну.

Сім днів із життя країни очима фотокореспондентів Сергія КОВАЛЬЧУКА, Олександра КЛИМЕНКА, Андрія НЕСТЕРЕНКА та Укрінформу

■ **КАЛЕНДАР**

З Гомером на ти

Коли політикам нема чого сказати, вони відкривають «філологічний фронт». Замість того, щоб постійно нагадувати: в Україні освічена людина має володіти українською, російською й, наприклад, англійською. А в Житомирі багато хто бажає, щоб діти знали чотири мови. І в школах запроваджують вивчення польської.

Ці мови, а також старогрецьку, латинь та ще низку сучасних добре знав Борис Тен **(на знімку)** (Микола Хомичевський), який більш як півстоліття жив і творив у місті. Згадаймо, як складалася доля українського поліглота, від народження якого минає 110 років.

Ім'я Бориса Тена з'явилося в літературі 1923 року, коли опублікували його вірш, де був рядок: «Розпитаю в зозулі, скільки весен і літ в щасті я проживу...».

Зозуля накувала йому немало літ. Народився Микола Васильович Хомичевський 1897 року на Рівненщині в селі Дермані. А помер 1983 року в Житомирі. Скільки з тих літ були щасливими? Мало! Згадуючи Бориса Тена, одразу згадую і вказівку з обкому «не дуже» писати про нього. Журналісти питали один в одного, чим же він согрішив перед радянською владою?

У його «Автобіографії» є загадкове місце: «У 1930-36 роках працював у Владивостоці економістом і зав. переселенського відділу Дальрибпрому». Як він потрапив туди? 1917 року молодий Хомичевський працював у Житомирському статистичному бюро. 1922 року закінчив Інститут наросвіти (то був перший випуск цього вузу, нині Житомирського держуніверситету імені І. Франка). Потім учителював, переїхав до Києва, почав активну перекладацьку діяльність. Чому ж опинився у Владивостоці?

А ось чому: в Житомирі Микола Хомичевський створив общину Української автокефальної православної церкви, був її головою. У списку общини — відомі імена, зокрема, музикознавець Гайдай і його дочка Зоя, згодом прославлена оперна співачка.

Дали за це Хомичевському десять років. На Далекий Схід за ним поїхала Аполінарія Леонтіївна Ковальчук, випускниця консерваторії, яка заради кохання знехтувала кар'єрою (її запрошували до Москви). На Далекому Сході вони одружилися, там у них народився син Василько.

Житомирський літератор Євген Концевич дружив із Васильком, тож може багато розповісти про сім'ю Хомичевських. Він пише: «Місто, яке нині так пишається... що в ньому жив і трудився Борис Тен, взагалі не дозволяло йому тут поселятися й жити. Усі повоєнні роки, аж до повної реабілітації по сталінському скону, Борис Тен не мав права жити й прописуватися в Житомирі, лише, як велику державну ласку, дозволили йому прописатися в селі Псище. І от звідти, із Псищ, довгі роки Борис Тен до дружини і сина свого в Житомир на вулицю Кашперівську (що потім називалася Андре Марті, а ще потім Сталінградською, а ще потім XXII партз'їзду) нишком скрадався, бо там на нього чатував дільничний міліціонер. Як застукував — штрафував за порушення паспортного режиму».

А провинився Хомичевський також і тим, що, потрапивши під час війни в полон, погодився брати участь у самодіяльному театрі під німецькою окупацією. Те, що його ледь не розстріляли німці за спробу втечі, до уваги не бралось...

Незважаючи на лихі повороти долі, зроблене Борисом Теном на ниві перекладацької діяльності справді вражає: 15693 віршовані рядки «Іліади», 12110 рядків «Одіссеї». Колись І. Франко писав, що на вдалий переклад Гомера «у нас ще, мабуть, час не прийшов». Не минуло й ста літ, як за справу взявся Борис Тен — і Гомер заговорив українською!

А ще його перу належать численні переклади інших авторів. Звідки цей потяг до мов? Він писав: «Я народився в атмосфері «порівняльного мовознавства». Домашнє оточення було українське, в середній класичній школі він вивчив російську, латинську (пізніше викладав її) та грецьку мови. Один його дядько — викладач французької, другий знав англійську. Викладач математики — німець. У сусідній хаті жила польська родина, сусіднє село — чеське. Отже, кілька мов він засвоїв змалку.

З нетерпінням чекав виходу «Іліади». Коли цей день настав, він, за спогадами Концевича, сказав: «Усе, тут я справи свої закінчив...». Він і справді відтоді згас. Був самотнім, бо вже пішли з життя дружина і син.

Просив поховати його на цвинтарі, де були могили рідних. Та поховали на іншому. Потім таки перенесли останки до сина й дружини. А вулиця, на якій жив, ота, що була імені XXII з'їзду КПРС, тепер носить ім'я Бориса Тена.

...Якщо за життя Франка час на переклад Гомера ще не настав, то в наші меркантильні дні він уже минув би. І щастя, що в той проміжок історії, між «ще» і «вже», жив Борис Тен, людина з іменем Дніпра і з серцем, сповненим любові до України.

...А ми (хоч не всі) живемо в добрій атмосфері порівняльного мовознавства! На Ольгу Карагедову, дочку азербайджанського народу, котра оселилася в Житомирі 16 років тому, постать Бориса Тена справила таке враження, що вона не тільки вивчила українську, а й написала книгу «Три аргонавти української літератури» (про взаємини Бориса Тена з Зеровим і Рильським). Працюючи в обласному літературному музеї, зробила внесок у створення кімнати-виставки «Велетень українського перекладу».

Олексій КАВУН.

Житомир.

Вступна кампанія-2008 буде чесна і прозора!

Інтерв'ю міністра освіти і науки Станіслава Ніколаєнка з питання прийому до вищих навчальних закладів у 2008 році

Днями Міністерством освіти і науки України був запропонований до громадського обговорення проект Умов прийому до вищих навчальних закладів України у 2008 році. Розповісти, що очікує випускників 2008 року під час вступу до університетів ми попросили міністра освіти і науки Станіслава НІКОЛАЄНКА.

— Станіславе Миколайовичу, які зміни внесено до Умов прийому до вищих навчальних закладів у 2008 році?

— Міністерство не ставить завдання докорінної зміни системи прийому до вищих навчальних закладів. Як і в попередні роки, основним акцентом у проекті Умов прийому на 2008 рік, а водночас і головним завданням міністерства, є забезпечити доступність і якість вищої освіти кожному, хто прагне знань.

Тому внесені зміни стосуються запровадження зовнішнього оцінювання, що є важливою складовою здійснення державної політики в галузі освіти. Принагідно зауважу — Міністерство освіти і науки України не планує зменшення держзамовлення, тобто кількість безплатних місць на стаціонарі буде не менше 60%.

— Так, протягом п'яти років в Україні проводиться експеримент із зовнішнього оцінювання знань випускників та прийому в університети за результатами незалежного тестування. Чи триватиме цей експеримент у 2008-му?

— У 2008 році буде здійснено перехід на прийом до вищих навчальних закладів за результатами зовнішнього незалежного оцінювання знань вступників, яке проводитиме Український центр оцінювання якості освіти у формі тестування.

На мій погляд, така вступна кампанія гарантуватиме чесні правила гри і рівні права при вступі на навчання до вищих навчальних закладів всім абітурієнтам, незалежно від матеріального стану їхніх батьків. Головна умова вступу — грунтовні знання.

У вищих навчальних закладах, які готують фахівців з мистецтва, культури, архітектури, фізичної культури, вступ до яких вимагає від абітурієнтів не тільки засвоєння шкільної програми, а й певних природних здібностей, проводитимуться вступні випробування у формі творчих конкурсів (малюнок, графіка, хореографія та ін.), або, наприклад, у формі спортивних змагань при вступі на фізичне виховання і спорт.

— З яких предметів університети прийматимуть сертифікати оцінювання знань?

— Міністерством освіти і науки затверджено перелік шкільних предметів, з яких у 2008 році буде проведено оцінювання знань випускників шкіл. Цей перелік складається з 11 предметів: українська мова і література, зарубіжна література, історія України, всесвітня історія, математика, біологія, фізика, хімія, географія, економіка, правознавство. Експериментально за бажанням випускників буде проведено оцінювання знань з іноземних мов.

Саме з цих предметів і відбудеться конкурс для вступу на обраний абітурієнтом напрям (спеціальність).

Наприклад, при вступі на напрям підготовки — менеджмент до будь-якого вищого навчального закладу необхідно буде подати сертифікати з математики, основ економіки та української мови. Сертифікат з української мови подається обов'язково, незалежно від напряму (спеціальності), на який вступає абітурієнт.

— Яку мінімальну кількість балів повинен отримати випускник, щоб мати можливість вступити до університету?

— Умовами прийому до вищих навчальних закладів України встановлено, що оцінка (сертифікат Українського центру оцінювання якості освіти) не повинна бути нижче 4 балів за 12-бальною шкалою оцінювання у школі або 124 балів за 100-бальною шкалою оцінювання (від 100 до 200 балів) за тестовою шкалою Центру оцінювання знань. Якщо оцінка нижча, абітурієнт не має права вступу до вищих навчальних закладів.

— У попередні роки вступники мали можливість подавати документи відразу до декількох вищих навчальних закладів. Як буде вирішено це питання 2008 року?

— У 2008 році ми обмежимо кількість вищих навчальних закладів лише до трьох. Це буде визначено окремим положенням про сертифікат Українського центру оцінювання якості освіти. Оскільки бували випадки, коли зараховували абітурієнтів одразу в чотири—п'ять ВНЗ, виникала плутанина, в багатьох ВНЗ на початок навчального року був недобір на державне замовлення.

— Як забезпечуватимуть пільгові умови при вступі на навчання тим категоріям вступників, яким вони надані на законодавчому рівні (сироти, інваліди-чорнобильці тощо)?

— Враховуючи норми законів, які забезпечують соціальний захист певних верств населення, буде збережено право позаконкурсного вступу до вищого навчального закладу за умови подання сертифікатів з результатами не нижче 4 балів за 12-бальною системою оцінювання або не нижче 124 балів за 100-бальною шкалою.

Хочу нагадати, що поза конкурсом зараховуються такі категорії вступників:

■ особи, яким Законом України «Про статус ветеранів війни, гарантії їх соціального захисту» надано таке право;

■ діти-сироти та діти, які залишилися без піклування батьків;

■ інваліди I та II груп та діти-інваліди віком до 18 років, яким не протипоказане навчання за обраним напрямом (спеціальністю);

■ особи, яким Законом України «Про статус і соціальний захист громадян, які постраждали внаслідок Чорнобильської катастрофи» надано таке право;

■ діти, чиї батьки загинули або стали інвалідами на вуглевидобувних підприємствах, при вступі на навчання за гірничими спеціальностями;

■ діти військовослужбовців Збройних сил України, інших військових формувань, працівників правоохоронних органів, які загинули під час виконання службових обов'язків;

■ особи, яким Законом України «Про соціальний і правовий захист військовослужбовців та членів їх сімей» надано таке право при вступі до вищих військових навчальних закладів та військових підрозділів вищих навчальних закладів.

Крім цього, за рекомендацією органів охорони здоров'я та соціального захисту населення приймальні комісії розглядають питання про можливість зарахування до вищих навчальних закладів понад державне замовлення за результатами співбесіди з правом навчання за місцем проживання інвалідів, які неспроможні відвідувати навчальний заклад.

— Хто має право на навчання без вступних випробувань?

— Без вступних випробувань зараховуються на навчання до вищих навчальних закладів за умови подання сертифікатів з оцінками (кількістю балів) не нижче встановленого рівня (4 бали):

■ учасники міжнародних олімпіад за умови, якщо вони вступають на напрями підготовки (спеціальності), для яких профільним є предмет, зазначений у сертифікаті Українського центру оцінювання якості освіти;

■ призери (особи, нагороджені дипломами I—III ступенів) IV етапу Всеукраїнських учнівських олімпіад з базових дисциплін за умови, якщо вони вступають на напрями підготовки (спеціальності), для яких профільним є вступне випробування з предмета, з якого вони були учасниками олімпіад. Але якщо кількість поданих заяв від призерів IV етапу Всеукраїнських учнівських олімпіад з базових дисциплін на певний напрям підготовки (спеціальність) перевищує 50% від обсягу державного замовлення, доведеного вищому навчальному закладу на цей напрям підготовки (спеціальність), зарахування за рішенням приймальної комісії може проводитися за особливими умовами (наприклад, за співбесідою).

— Як вступатимуть випускники шкіл, які закінчили навчання у попередні роки?

— Випускники шкіл (технікумів, ПТУ), які закінчили навчання у 2004—2008 роках, повинні пройти тестування і вступатимуть до університетів на підставі сертифікатів Центру оцінювання знань.

Для випускників 2003 та попередніх років передбачено право брати участь у конкурсі за результатами вступних випробувань або скористатися сертифікатами Центру. Це за їх власним вибором.

— Чи будуть надаватися пільги медалістам ?

— Як і в минулі роки, особливі умови їх зарахування визначаються правилами прийому вищого навчального закладу, що водночас не звільняє їх від участі у тестуванні.

— А як здійснюватиметься прийом на навчання за освітньо-кваліфікаційними рівнями спеціаліста та магістра?

— При вступі на ці рівні буде застосовуватися рейтингова система, що враховуватиме цілу низку показників (успішність студента, участь у науковій та громадській роботі тощо). Показники рейтингу, порядок вступу розробляє вищий навчальний заклад.

— Як бути з тими, хто навчається на підготовчих курсах?

— Для тих учнів, які навчаються на підготовчих курсах, з метою збереження профорієнтаційних підходів буде виділена певна квота при вступі. Для технічних, природничо-математичних — до 60%. Але вступ — обов'язково за результатами зовнішнього оцінювання.

— Коли буде проведена вступна кампанія?

— Терміни прийому документів, проведення конкурсного відбору та зарахування залишилися без змін.

Прийом документів до національних вищих навчальних закладів — до 8 липня, до вищих навчальних закладів III—IV рівнів акредитації — до 15 липня, до вищих навчальних закладів I—II рівнів акредитації — до 22 липня.

Зарахування буде проведено:

до національних вищих навчальних закладів не пізніше 1 серпня;

до вищих навчальних закладів III—IV рівнів акредитації — не пізніше 5 серпня;

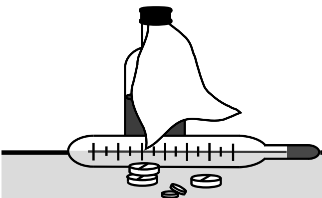
до вищих навчальних закладів I—II рівнів акредитації — не пізніше 10 серпня.

Прийом документів, проведення фахових вступних випробувань та зарахування на навчання за освітньо-професійними програмами спеціаліста та магістра проводитиметься до 5 серпня.

— Яка орієнтовна кількість осіб візьме участь у тестуванні?

— За попередніми розрахунками, ця кількість становитиме близько 530 тисяч осіб. Нагадаю, що на стаціонар на бюджетне навчання зможе вступити близько 150 тисяч випускників. До речі, 11-й клас закінчать майже 430 тисяч юнаків і дівчат.

Прес-служба МОН.

«ЛІКАРНЯНИЙ ЛИСТОК»

— Здрастуйте, безплатний лікарю! — Здрастуйте, безнадійно хворий!

Ліміт на безплатні ліки вичерпано

Фото Анастасії СИРОТКІНОЇ (з архіву «Голоса України»).

До кінця року Київ не забезпечив інвалідів і пільговиків необхідними ліками. В бюджеті не вистачило на це коштів

У Міжнародний день інвалідів киян з особливими потребами повідомили: безплатних ліків, рецепти на які їм видавали першого числа кожного місяця, до кінця року вони, найімовірніше, не отримають.

Від цього найбільш постраждають ті інваліди, хто вживає гормони для астматиків. Один балончик інгалятора коштує більш як півтори сотні гривень, а на місяць їх потрібно три-чотири. На рік для кожного пільговика виділяють близько 45 гривень на ліки. Проблема з видачею безоплатних рецептів справді існує. Але провини районних поліклінік тут немає. Просто коштів на потреби пільговиків виділяють замало.

Знають про проблему і в управлінні охорони здоров`я. За словами заступника начальника Володимира Загороднього, зараз вирішують, як врегулювати наявну ситуацію, щоб ніхто не залишився без допомоги.

Немає метадонової програми, немає і мільйонів на боротьбу зі СНІДом

■ ПРОБЛЕМА

Метадоновий скандал триває. Днями Глобальний фонд відмовив Україні у фінансуванні програми з боротьби з ВІЛ/СНІДом у розмірі 151 млн. доларів. Причина — в нашій країні не запроваджено замісну терапію. Нагадаємо: метадон — наркотичний засіб із групи опіатів, який використовують для замісної терапії з метою лікування наркозалежності від більш важких опіумних наркотиків. У світовій практиці цей замінник рекомендовано ін'єкційним наркозалежним під наглядом фахівців, щоб зменшити ризик зараження СНІДом через голку.

Президент України Віктор Ющенко різко розкритикував Кабінет Міністрів і Міністерство охорони здоров'я за неефективну роботу з протидії ВІЛ/СНІДу. У свою чергу МОЗ обвинувачує СБУ в блокуванні доставки в Україну метадону. Служба безпеки України це заперечує, вказуючи, що в листі МОЗ не уточнювалося, що метадон використовуватимуть для прийому хворими на ВІЛ/СНІД, не повідомлялося, скільки хворих на ВІЛ/СНІД в Україні, і не говорилося про те, хто буде охороняти цей препарат під час завезення в Україну. Після розв'язання цих технічних проблем СБУ передало в Кабмін лист-узгодження про завезення в Україну метадону. Ба пізно...

Почасти Україна не виконала умову світового донора для одержання гранта тому, що в нашому суспільстві розгорнулася палка дискусія про доцільність запровадження метадонової програми.

Так, завідувач відділення профілактики і лікування наркоманій Інституту неврології, психіатрії і наркології АМН України **Ігор Лінський** вважає, що лікувати наркоманів метадоном то все одно, що гасити пожежу бензином. Замісна терапія — це довгострокове призначення хворим на опіоманію опіумних же наркотиків (метадон, бупренорфін), які самі викликають наркотичну залежність. За словами Лінського, світовий досвід свідчить: замісна терапія в більшості випадків зводиться до роздачі «наркотичних пайків», при цьому значна їх частина «спливає» на чорному ринку. Один грам синтетичного наркотика там коштує 150-200 доларів.

Секретар Асоціації психіатрів України **Семен Глузман** сумнівається в чистоті метадонового експерименту через корупцію в медицині.

— Підозрюю, що замісна терапія в нас лобіюється фірмами, які виробляють замісні препарати. Глобальний фонд виділяє на неї гроші. Але згодом Україні треба буде фінансувати цю програму самотужки. І доведеться вводити спеціальну статтю в держбюджет, — каже Семен Глузман.

За даними Світового банку, в Україні на кінець 2006 з початку появи захворювання офіційно зареєстровано більш як 117 тисяч ВІЛ-інфікованих, 21,7 тисяч хворих на СНІД, майже 12 тисяч чоловік з моменту появи ВІЛ/СНІДу в Україні уже померли. За оцінками різних експертів, реальне число ВІЛ-інфікованих і хворих на СНІД становить майже 400 тисяч чоловік.

Для профілактики раку потрібно схуднути

У Ріо-де-Жанейро відбувся другий міжнародний конгрес з питань профілактики раку. В ньому брали участь всесвітньо відомі вчені, які за п'ять років досліджень проаналізували 7 тисяч історій хвороб. Виходячи з цього, вони розробили рекомендації, яких слід дотримуватися для профілактики захворювання на рак.

1. Намагайтеся не повнішати. На думку вчених, зв'язок між вагою тіла і захворюванням на рак виявився значно безпосереднішим, аніж вважали раніше.
2. Виконуйте фізичні вправи щонайменше 30 хвилин на день.
3. Не зловживайте напоями, що містять цукор, а також надто калорійними стравами.
4. Споживайте більше їжі рослинного походження: овочі, фрукти, зернові і крупи. Виявляється, овочі, фрукти, зернові можуть захистити від раку горла, шлунка і кишечника. Ці продукти також допоможуть уникнути ожиріння і підтримувати нормальну вагу.
5. Обмежте споживання червоного м'яса. Крім того, краще відмовитися від м'яса копченого і смаженого.
6. Обмежте вживання алкоголю до двох доз на день для чоловіків і однієї — для жінок (доза — склянка пива або вина). Як показують дослідження, алкоголь особливо сприяє розвитку раку грудей і кишечника.
7. Обмежте споживання солінь і страв, приготовлених із сіллю. Дослідження свідчать: соління і солона їжа можуть сприяти виникненню раку шлунка. Для додання смаку їжі краще використовувати трави і приправи.
8. Не користуйтеся харчовими добавками, що їх рекламують як захист від раку.
9. Киньте курити!
10. Породіллям радять годувати дитину груддю до 6 місяців, що убезпечує від раку грудей і ожиріння згодом.

Мал. Олександра МОНАСТИРСЬКОГО.

■ ТЕРМОМЕТР

На гроші від продажу «Криворіжсталі» побудовано діагностичний центр

У Кривому Розі розпочало роботу комунальне підприємство «Криворізький медичний діагностичний центр». Це єдина в Дніпропетровській області медична установа, призначена для проведення інструментально-апаратних і лабораторних досліджень, здійснення яких неможливе в умовах поліклінік і стаціонарних медустанов. Будівництво центру стало можливе завдяки тому, що частину коштів, отриманих містом від приватизації комбінату «Криворіжсталь», було спрямовано на потреби металургів, гірників і їхніх сімей.

Із загальної проектної вартості будівництва в 35,2 млн. грн. на придбання високоякісного медичного обладнання було витрачено 27,2 млн.

Михайло СКОРИК.

Кривий Ріг Дніпропетровської області.

Шоколад і м'ясо розвивають інтелект

Найкращий спосіб розвинути інтелект — споживати холодне м'ясо і шоколад, а також займатися сексом. Так стверджують автори книги «Навчіться тренувати мозок» Террі Хорн і Саймон Уттон.

А от перегляду мильних опер, спілкування зі скигліями та дієт на основі знежирених продуктів слід уникати, якщо хочете підвищити свої розумові здібності. Загальноприйняте твердження про те, ніби з віком працездатність мозку неминуче погіршується, не відповідає дійсності, з цим явищем можна боротися. Більшість висловлених у книзі суджень ґрунтуються на вивченні хімічних сполук, які виділяються в організмі в результаті певних занять.

Автори пишуть, що секс підвищує вміст у крові гормону окситоцину, який змушує мозок людини знаходити неординарні рішення, стимулює креативне і логічне мислення. Що ж до харчування, то, як стверджують автори, у темному шоколаді було виявлено магній і антиоксиданти, які поліпшують постачання мозку киснем. Також рекомендується їсти на сніданок холодне м'ясо. Це сповнює організм енергією і сприяє кращому всмоктуванню поживних речовин.

Під «Лікарняним листком» підписалася Ольга ВАУЛІНА.

Шляхами репресованих українців

Майже 20 тисяч кілометрів за 134 дні подолав чернігівський мандрівник Олександр Волощук. Він щойно повернувся в місто на Десні. Вже кілька років поспіль Олександр здійснює мандрівки місцями, куди занесла доля репресованих українців. Цього разу вирішив на власні очі побачити сумнозвісну, так звану 501-у, будову — гігантську залізницю Салехард—Надим—Ігарка.

— Під час її будівництва загинуло до 100 тисяч репресованих, — розповів на прес-конференції мандрівник. — Сталін планував зробити 1300-кілометрову залізницю, а потім в Ігарці закласти велику військову базу. Тепер це тисячокілометрова мертва дорога: іржаві рейки, трухляві шпали, бур'яни...

Раніше мандрівник вже побував у Кургані, Тюмені, Тобольську, Ханти-Мансійську, Сургуті, Новому Уренгої, Ярославлі, Вологді, Великому Устюзі, Сиктивкарі, Салехарді, Надимі, Тотьмі, Котласі тощо. Якщо не було попутного транспорту, долав відрізок шляху пішки. Всього за час мандрівки пройшов у такий спосіб 265 кілометрів.

Хоча мав намет, користувався ним дуже рідко, каже мандрівник, бо майже скрізь зустрічав земляків-українців. У Сургуті, приміром, його екскурсоводом був директор торгового дому Володимир Самборський. За власні кошти він поставив у місті пам'ятник Т. Шевченку. До речі, в цьому населеному пункті діє аж чотири українські товариства! Щоправда, така кількість пояснюється типовими для сьогодення незгодами між українцями... У Тюмені гостював у редакції газети «Голос України Західного Сибіру», яка виходить раз на місяць.

На прохання чернігівки Любові Приймак знайшов місце поховання її репресованого діда.

— На жаль, — каже мандрівник, — кладовище у 1960-х роках знищили й забудували. На місці могил я знайшов занедбану лазню.

Велике враження на мандрівника справила зустріч в Ухті з колишньою зв'язковою УПА Параскою Слободян та іншими земляками. Чимало з них після виселення з України змушені були приживатися на півночі Росії.

Тепер Олександр Волощук хоче впорядкувати свої записи і за результатами подорожі підготувати книжку.

Сергій **ПАВЛЕНКО.**

Чернігів.

На знімку: мандрівник демонструє костилі з мертвої залізниці. *Фото автора.*

«Ви вже прокинулись? Тоді ми йдемо до вас!» І так 30 років...

(Початок на 1-й стор.).

Сьогодні 25-хвилинна передача з першокласними українськими гуморесками і піснями не втратила своєї популярності, хіба що тепер до студії частіше телефонують, а пісні, як і колись, пролунавши один раз, стають справжніми хітами.

— Назва передачі вже стала афоризмом, — розповідає її ведуча, заслужена артистка України Лариса Недін. — Я сама нерідко ставала свідком, як наша молодь приходить у гості і каже: «А ми до вас в ранковий час», навіть не підозрюючи, що ця фраза взята не зі словника, просто щодня вони чують її зі своїх радіоприймачів.

А з'явилася вона завдяки «батькам» іншої довгожительки — розважальної передачі «Від суботи до суботи», директору програм Українського радіо Григорію Мельнику та його заступнику журналісту Ігорю Бетькову. Оновити ефір вирішили невеличкою щоденною програмою, яка проводжала б людей на роботу і заряджала енергією. Так у рамках літературно-драматичного мовлення, головним редактором якого був Юрій Засенко, народилася програма «А ми до вас в ранковий час». Персонажі гуморесок заговорили голосами таких зірок, як Інна Єрмоленко, Наталя Лотоцька, Станіслав Станкевич, Микола Шутько та інші.

— Величезна кількість радіослухачів, які жили далеко від столиці і не стежили за театральними прем'єрами, завдяки передачі знайомилися зі своїми кумирами і впізнавали їх за голосами, — продовжує Лариса Недін.

Сьогодні над програмою працює новий акторський колектив: Тамара Стратієнко, Олександр Сафонов, Олена Фещенко, Володимир Ніколаєнко, Леонід Марченко та В'ячеслав Глушенко, Василь Довжик.

Фото Сергія КОВАЛЬЧУКА.

Заслужений артист України Леонід Марченко, режисер-постановник радіопрограми Зінаїда Журавльова, ведуча радіопрограми Лариса Недін, заслужений артист України В'ячеслав Глушенко ***(зліва направо).***

— Пам'ятаю, одна гумореска усім подобалася, мені навіть телефонували і казали: ну ви й видали, як точно попали, — пригадує заслужений артист України Леонід Марченко. — А звучить вона так: стоїть на балконі мільйонер, курить сигару, а тут іде скромненький дядько, дивиться на багатійський будинок і каже: «Що, на народні гроші це все?», а той відповідає: «Дурню, звідки в народу такі гроші!?»

До речі, серед шанувальників передачі є навіть такі, хто надсилає власні гумористичні твори, подекуди вони не поступаються класикам веселого жанру. Утім, констатують, гумор у країні занепадає. — Сьогодні важко знайти достойні гуморески і донести їх до слухача, — зазначає Зінаїда Журавльова, режисер-постановник. — Переважно з телебачення і радіо ми чуємо російськомовні жарти, ми ж залишаємося патріотами українського письменства, українського слова.

Доповнює пересмішницьку іпостась у ранковому ефірі музична естрада: через «А ми до вас в ранковий час...» прийшли у світ найкращі пісні і виконавці. Софія Ротару, незабутній Назарій Яремчук, Василь Зінкевич...

— Якщо перелічити усіх українських виконавців — ви не помилитеся, — запевняє Лариса Недін, — бо всі вони приносили свої пісні до нашої студії.

За три десятиліття програма, звичайно, зазнавала істотних змін. Змінювався час виходу в ефір, актори, співаки, режисери, та незмінною залишалася любов радіослухачів.

Наталія **ОВДІЄНКО.**

■ ХЕРСОНЩИНА

Домашній телефон від земляків не приховує

З Голопристанським міським головою Анатолієм НЕГРОЮ **(на знімку)** ***ми розмовляли на його пропозицію дорогою до річкової пристані. Хотілося, передусім, почути про його поїздку до Білорусі на конференцію представників органів місцевого самоврядування міст-побратимів двох сусідніх держав.***

Уздовж вулиці пролягли тротуари, вимощені красивою плиткою. Йти зручно, але, виявляється, з градоначальником нелегко розмовляти: йому раз у раз доводиться розкланюватися з перехожими, а то й зупинятися для короткого діалогу.

— Це теж одна із форм роботи міського голови, — пояснює Анатолій Петрович і посміхається. — Загалом, мені подобається, коли жителі міста забувають про міську раду. Це означає, що всі підрозділи функціонують нормально, люди забезпечені газом, світлом, водою і теплом. Ось коли виникає непересічна або аварійна ситуація — телефон не вщухає, слава Богу, що таке буває нечасто! А свої телефони, службові та домашній, я від земляків не приховую.

— З якими враженнями повернулися з Білорусі?

— Передусім усюди відчував теплі, братерські почуття білорусів до українців. Там я знайшов для Голої Пристані побратима — місто Мозир. А почалося з того, що познайомився і потоваришував з тамтешнім головою районної ради Леонідом Писаником. Подумалося: якщо господар ініціативний, працелюбний, перспективний, то й місто варте того, щоб побратися.

Я взагалі за розширення дружніх зв'язків. Нещодавно у нас побувала делегація з румунського міста Чіснадіє, і вже до кінця цього року наша делегація поїде туди з візитом для підписання договору про дружбу та співробітництво. Набагато раніше такі само зв'язки налагоджені з польським містом Лєчнею, з Придністров'ям. Тільки різниця полягає в тому, що спочатку ми напрошувалися в друзі, а тепер до нас їдуть з дружніми пропозиціями. Я вже не кажу про делегації наших, українських міст, які часто приїжджають до нас повчитися, набратися досвіду.

— Так, про Голу Пристань чути скрізь, місто тричі поспіль посідало перші місця у Всеукраїнському конкурсі на кращий благоустрій та правопорядок. Але з чого все почалося?

— На це запитання не так просто відповісти. Мабуть, у всьому винен прочерк між датами. Знаєте, як ото пишуть на надмогильних каменях: рік народження і рік смерті, а між ними прочерк. Не хотілося б, щоб отим прочерком оцінювався зміст життя. Важливу роль у здобутках відіграє те, що в нашому містечку ми робимо все разом, «толокою»...

Проходячи повз сквер зі старезними дубами, наблизилися до високої стели, біля підніжжя якої палахкотить Вічний вогонь, далі — інші стели з портретами 35 героїв війни і праці.

— Бачите, приїжджі дивуються, що і в найскладніші часи на нашій Алеї Слави не згасав оцей вогонь, — каже міський голова. — А він і не міг погаснути, бо це — пам'ять людська, приклад нащадкам, та й чи багато вже того газу заекономиш, коли тут — кожен пагорб шепоче печаллю. Все це робили гуртом, на реконструкцію алеї у бюджеті коштів не передбачалося, тож люди вносили їх, скільки хто міг, — від трьох гривень до кількох тисяч. Імена багатьох із них записані тут ось, на спеціальній табличці.

Напроти алеї, через вулицю, колишній старенький кінотеатр реконструювали в чудовий Палац культури, де розмістили кіноконцертну залу на 200 місць, картинну галерею і музей уродженця Голої Пристані двічі Героя Радянського Союзу П. О. Покришева. Там же — шахово-шашковий клуб. І повірте, палац ніколи не стоїть порожнім — тягнуться до нього люди!

Наступним на Алеї Слави стоїть пам'ятник воїнам-інтернаціоналістам. За ним — ще одна стела, яку відкрили зовсім недавно і назвали «Гордість Голої Пристані». На ній портрети трьох десятків іменитих людей — почесних жителів міста, заслужених діячів культури, науки, освіти, медицини тощо. Задум створити таку «стелу живих» виник, каже міський голова, коли почув вираз: «Хочеш бути знаменитим — помри!». І образливо стало: справді, чому ми вшановуємо людей після їх смерті, тоді як вони живуть поруч з нами і заслуговують на шану, повагу, любов уже зараз?

— Попереду ще багато роботи! — зізнався Анатолій Петрович. — Навесні наступного року закінчимо реконструкцію річкової пристані, впорядкуємо набережну, яка виходитиме до новобудови — храму Святого Володимира. Зробимо красивий вихід до автостанції, а в обох кінцях набережної постануть ще дві декоративні арки, які завершуватимуть композицію. А ще хочеться збудувати Палац спорту, адже в нас багато спортсменів — футбол, волейбол, бокс, гребля на байдарках та каное, парашутисти...

— І знову розрахунок на «толоку»?

— Не тільки. Нам дуже допомагає участь у різних програмах. Наприклад, співробітництво з Програмою Розвитку ООН триває вже другий рік і принесло багато користі, особливо об'єднанням жителів багатоквартирних будинків. Незаперечний ефект уже зараз маємо від участі у проекті «Реформа місцевих бюджетів» та роботою над бюджетом за програмно-цільовим методом. Але це — тема окремої розмови.

Анатолій **ГРАБКО.**

Фото Алли **БРУСИЛОВОЇ.**

Сама з дванадцятьма дітьми

■ ТЕОРЕМА БУТТЯ

(Початок на 1-й стор.).

«Я вийшла заміж у вісімнадцять років. Володі було 23. Він дуже хотів мати багато дітей, і я народила йому дев'ятьох дочок і трьох синів. Зараз найстаршій донечці 23 роки, наймешній — один рік 10 місяців. За два тижні до дванадцятих пологів чоловік залишив мене й пішов до іншої жінки... Немає слів, щоб описати мої біль і розпач. Не кажу вже про побутові та матеріальні труднощі, котрі лягли на мої плечі.

Через газету я хотіла б звернутися до Володимира й до тієї, що забрала в мене чоловіка, а в дітей батька: на чужому горі й сльозах щастя ще ніхто не збудував. Нехай схаменуться, поки не пізно, поки діти ще сумують за батьком, чекають його. Приїдьте до нас, подивіться, які в мене добрі, працьовиті доньки і синочки, як ми живемо...» — закінчила лист до редакції багатодітна матір з села Мліїв, що у Городищенському районі, Ольга Тиховід.

Ми побували у Млієві, поспілкувалися з 41-річною жінкою та її односельцями й почули сумну історію сімейної драми...

У хаті, немов у рукавичці

Ольгу та її наймещих дітей — трирічного Сергійка, дворічну Світланку та онучку Ганнусю ми застали за роботою. Малеча «допомагала» збирати на подвір'ї сухі тріски, щоб розпалити грубку. Ольга запрошує до оселі, а дітлахи починають ділити привезені нами цукерки. Вдома 8-річна Катя й 13-річний Василько, хоч у школі йдуть уроки. Вони сьогодні пастимуть корів.

— Сусіди попросили, — пояснює жінка.

Велика сім'я проживає у невеликій хаті на три кімнати. Обстановка скромна, навіть бідна.

— Зараз кухню самі ремонтуємо. Фарбуємо все. У дитячій хочу шпалери переклеїти, а то Світланка постаралася: де дотягнулась ручками — пообмальовувала, — приголублює дворічне дівча мати. — А хати великої мені не треба, — розмірковує. — Діти повиростають, роз'їдуться. Тільки ось Сергійко обіцяє, що зостанеться зі мною...

У найстаршої доньки, 23-річної Алли, вже є своя дитина. Та вони з Ганнусею живуть тут, оскільки особисте життя в молодої жінки не склалося. «Відкупився мій чоловік дочкою від армії, — з гіркотою зауважує Алла, — та й пішов своєю дорогою. А я повернулася до мами. У гурті сама виростала. Виросте і моя маленька...»

Наступна за віком 22-річна Юля працює на місцевій птахофермі. Наталя, якій двадцять літ, вийшла заміж у Городищі. Мар'яна та Олександра — учениці Городищенського професійно-технічного училища. А Юра, Валя, Таня, Оксана й Катя — школярі.

Обіцяв повернутися, та обманув

— Змолоду Володимир подобався жінкам. Бувало — залицявся. Але в дітях душі не чув, — продовжує свою історію Ольга. — Він радів появі кожного з них. Доки не познайомився з жінкою, котра ніби приворожила його. Я в цей час носила під серцем дванадцяту нашу дитину. Дізнавшись про цю вагітність, чоловік наче здурів: почав наполягати, щоб я позбулася дитяти. Це було неможливо — п'ятий місяць йшов. Та коли б і менше було, я б дитя не вбивала. Подивіться, яка Світланка красунечка, на тата схожа. Володимир на якийсь час заспокоївся, та за два тижні до пологів зібрав свої речі й пішов. Я все чекала, що повернеться: чого у житті не буває. Спочатку він час від часу приходив, обіцяв дітям повернутися. Так минуло півтора року. Я принижувалася, просила, щоб він не залишав дітей, особливо маленьких, вони за ним дуже плакали. Однак він залишився глухим. Тоді я подала на розлучення, щоб мати хоч якісь аліменти, бо Володимир піклувався тільки про чужу жінку та її двох дітей, — на очах Ольги знову заблищали сльози образи, але вона продовжувала: — Коли Світланці виповнилося два місяці — ми потрапили з нею до лікарні із тяжким запаленням легень. Треба було негайно купити ліків на 600 гривень. Старші діти пішли просити грошей у батька на лікування маленької, але він відмовив. Порятував нас тоді, спасибі йому, чужий чоловік — підприємець з Черкас, який дізнався про нашу біду.

Ольга Тиховід зізнається, що самій справлятися з дітьми їй дуже важко. Учениціям, які навчаються у Городищі й мешкають у гуртожитку, щотижня необхідно щось покласти у сумку. Дівчатка хоч і обідають в ПТУ безплатно, та все ж домашніх харчів хочеться. Як і обновок, щоб не гірше ходити, ніж інші учні. Школярам також потрібно все купити: і одяг, і взуття, і зошити та приладдя. Крім аліментів, багатодітна мати отримує 800 гривень державної допомоги. Разом виходить трохи більше тисячі гривень. Однак це надто мізерна сума, щоб прогодувати, одягнути, взути велику сім'ю.

У сусідів газ, а у Тиховідів і дров обмаль

Діти Ольги Тиховід змалку привчені трудитися й заробляти гроші. Пасуть людям корів, полють городи. Збирають у лісі жолуді, шишки й здають у лісництво. Чотирнадцятирічний Юра ціле літо у лісництві працював. У сімейному господарстві п'ять свиней, коза, качки. За живністю разом з мамою доглядають й діти. На подвір'ї кілька куп брудної дитячої білизни. Ольга гріє на грубці воду й пере вручну.

— Ніяк не назбираю на пральну машину, — бідкається. — А на газифікацію хати — й поготів. Сусіди давно вже користуються газом, а ми де візьмемо шість тисяч гривень на підведення та котел?! Зверталася по допомогу до влади, та з мене тільки поглузували: «Як налупила дітей, то й думай тепер, як жити», — кинули у вічі. Щоправда, сільрада трохи допомогла паливом на зиму. А два роки тому представники з району взяли в мене документи для присвоєння звання матері-героїні, та так і досі нічого не чути...

Мати намагається, щоб її діти не почувалися обділеними. У школу відсилає охайно одягнутими. Це підтверджують й учителі. А ще хвалять малих Тиховідів за доброту, працьовитість, чемність. «За роботою їм, бідним, і навчатися ніколи», — зауважують педагоги.

А що ж батько?

Люди в селі по-різному відгукуються про багатодітну родину. Одні жаліють дітей і матір, кажуть, що таким сім'ям треба допомагати. Чому б, наприклад, не провести за рахунок держави газ до їхньої оселі? Чому б не платити з місцевого бюджету зарплату вихователькі-помічниці, як це є у цивілізованому суспільстві, де шанують, підтримують, заохочують великі сім'ї? Нарікають на батька, що дітям життя дав, та ладу в сім'ї не зміг навести, втік. Інші мліївчани захищають чоловіка, мовляв, він працівник сумлінний, хороший, та не кожен стількох дітей витримає, а жінку звинувачують у безгосподарності та нерозсудливості. «Обоє, і Володимир, і Ольга, безвідповідальні, нетямущі, а діти страждають. Діти ні в чому не винні», — найчастіше робили висновок жителі Млієва.

Вдалося нам по телефону поговорити з Володимиром Тиховідом. Він був небагатослівним, зауваживши, що ми втручаємося в його особисте життя.

— Аліменти на дітей я сплачую, — сказав сухо, — як суд і постановив. Із дітьми бачуся, допомагаю, але мати їх до мене не пускає...

Батько навіть голову відвертає від нас, коли іде повз хату, — з сумом відповіла на це Алла. — Я вже звикла до цього, бо доросла, сама вже мама. А маленьких моїх братиків і сестричок дуже шкода — їм так не вистачає сильних і добрих татових рук...

Лідія ТИТАРЕНКО, Тетяна ЮРКОВСЬКА.

P. S. Хто бажає допомогти Ользі Тиховід та її дітям продуктами, дитячим одягом, постільною білизною чи грішми — за довідками звертайтеся до власного кореспондента по Черкащині Лідії Іванівни Титаренко. Тел. (0472) 32-86-77; пошт. адреса: вул. Б. Вишневського, 19/51, корпункт «Голосу України», м. Черкаси, 18002.

Коли дійде черга до ветерана?

Такий лейтмотив листа до Президента України ялтинських активістів комітету захисту конституційних прав громадян. Як і багатьох ялтинців, їх глибоко вразила історія десятилітнього (!) безрезультатного ходіння по судах 83-річного інваліда війни Миколи Івановича Мішина, котрий, проте, мужньо й послідовно не втрачає надії нарешті добитися справедливості.

Починалася ця прикра історія ще 17 років тому, коли сім'ї Мішиних Ялтинський вузол зв'язку виділив під садівництво чотири сотки на дачному масиві в селі Перевальне Сімферопольського району. Самотужки Микола Іванович збудував на цій ділянці скромний, але капітальний садовий будиночок, виростив сад, сподіваючись, що цей облагороджений ним куточок у горах зробить старість пошрамованої війною літньої людини щасливішою і спокійнішою.

Не так сталося, як гадалося. Підвело ветерана, як він каже, вроджене, виховане змалку почуття правдолюбства й чесності, невміння заплющувати очі на неподобства, коли писав скарги на керівництво й бухгалтера садового товариства «Яблунька» у далекі дев'яності роки. Саме з цим фактом ветеран пов'язує наступні події. Дружина Мішина у зв'язку з хворобою просила переоформити ділянку чоловікові. А її виключили з товариства за несплату внесків, ділянку відібрали і віддали іншій людині. Суди всі ці роки виносять рішення то на користь Мішина, то проти нього. На старість його життя перетворилося на страдництво майже щоденних обертань по замкненому механічному й бездушному колу судових інстанцій. Тим часом вироблений, дуже похилого віку людини дедалі болючіше пече незаслужена зневага, «ходіння по муках» стають дедалі виснажливішим і тяжчим випробуванням для серйозно підірваного війною здоров'я. Микола Іванович серед цих хитросплетінь судочинства у розпач не впадає і не збирається полишати захист свого останнього плацдарму: не звик ще з фронтових часів.

Повідомимо лише про останні епізоди цього двобою. У 2004 році прокурор Сімферопольського району в інтересах Мішина подав позов з проханням до суду визнати приватизацію земельної ділянки дідуся недійсною та визнати право власності ветерана на споруджений тут садовий будиночок. Невдовзі прокурор Сімферопольського району написав апеляційну скаргу на рішення суду, яким у позові прокурору було відмовлено. Потім прокурор подав касаційну скаргу до Верховного Суду України на ухвалу Апеляційного суду автономії, який залишив рішення Сімферопольського суду без змін. Після майже трирічного лежання без розгляду у Верховному Суді лише недавно вона була переправлена ним у Запорізький апеляційний суд, де «відлежується» й досі. За цей час стоси інших справ молодших та спритніших вже найвищі судочинці країни, певно, давно вирішили. Коли ж дійде черга до ветерана Мішина?

До речі, на землю дачних масивів у Криму почалося справжнє полювання. Навіть занедбану дачну ділянку в благодатному Криму вже не купити за кілька сотень доларів, як кілька років тому. Ціни на чотири сотки землі, за оцінками експертів, вже зросли щонайменше в десять, а то й у двадцять разів. Прокурори автономії кажуть, що дедалі більший відсоток розслідувань правоохоронців почав припадати саме на махінації з землею. У Рескомземі автономії нам повідомили, що їх дедалі більше стало турбувати стрімке й невпинне зростання кількості «підкилимних» оборудок купівлі-продажу землі, зокрема, садівничих товариств, припинити які й зробити прозорими можна буде тільки після завершення приватизації земель.

Віктор ХОМЕНКО.

Крим.

ХЕРСОНЩИНА ■

Патріотизм починається з хурми

Якби Херсонщина визначала свої «Сім чудес», першим би до рейтингу, напевне, потрапило господарство «Новокаховське», що в селі Плодовому поблизу Нової Каховки. Красивішого місця годі знайти в усій області!

Дослідне господарство — філія Нікітського ботанічного саду — нині відзначає півстолітній ювілей з дня заснування.

Ростимо сорти і кандидатів!

Створене колись як лісорозсадник для озеленення степової області, господарство пройшло кілька щаблів реформування та підпорядкування, спеціалізуючись то на декоративних культурах, то на плодових, то на зернових, а то й на винограді та кавунах — усе, що може рости в південній області, вирощували тут, базуючись на здобутках науки, впроваджуючи її нові досягнення. Був час, господарство виходило переможцем у соціалістичних змаганнях та виборювало перехідні червоні прапори за найвищий показник виробництва зерна.

Та не лише високими врожаями пишається колектив. Упродовж десяти років на базі «Новокаховського» успішно «вирощують» науковців: за цей час тут захистилися п'ять кандидатів з різних «ботанічних» наук.

— Писати наукові роботи до нас приїздять співробітники Національного ботанічного саду імені Гришка, — розповідає один із «захищених», заслужений працівник сільського господарства, директор «Новокаховського» Василь Дерев'янко. — Основним напрямом наукових досліджень, що ведуться в господарстві, є інтродукція (вирощування завезеної рослини у нових кліматичних умовах. — **Авт.**) нових для регіону плодових, декоративних, ефіроолійних та лікарських рослин. Ми створили дендрологічну колекцію, що налічує понад 400 видів, форм та сортів.

Тут роблять країну квітучою

Слід зауважити, що за керівництва Василя Дерев'янка господарство зробило значний крок уперед. Як експеримент, кілька років тому тут взялися за вирощування екзотичних дерев. І довели: хурма, зізіфус, інжир, барбарис, азиміна — то все може стати звичним у садах не лише південних, а й віддалених від півдня областей. Колекція нових плодових культур нараховує 135 видів, серед яких лише хурми — 70, азиміни трилопасної — 40, зізіфуса — 25, а колекція нових ефіроолійних та лікарських рослин налічує 142 види. Не менш екзотичними для цих країв є й декоративні кущі та дерева, що виростили в господарстві для озеленення: альбіція, гібіскус, каріоптеріс, жимолость.

— Найцінніша якість виведених рослин — їх підвищена зимостійкість, — підкреслює Василь Дерев'янко. — Отже, пропоновані нами екзотичні плодові культури можуть бути використані для вирощування в фермерських господарствах, а декоративні чудово підійдуть для озеленення курортної зони, вулиць міст та селищ, замінивши, зрештою, традиційну акацію та тополю на квітучу протягом усього літа альбіцію ленкоранську.

Любов до хурми і Батьківщини

З нагоди ювілею в «Новокаховському» відбулися не лише урочистості з вітаннями та подарунками, а й науково-практична конференція. Серед її учасників — науковці з Києва, Херсона, Полтави, Криму, Миколаєва. А серед гостей — багато садоводів-аматорів, які залюбки діляться своїми надбаннями з вченими.

— Саме аматорам ми завдячуємо — багато нових сортів вивели з їхньої «подачі», — пояснює Василь Дерев'янко. — Наші зв'язки дуже розгалужені, ми об'їздили всі області, щоб виявити, де ростуть екзотичні рослини. Листуємося із закордоном, нещодавно отримали 14 видів хурми із Сполучених Штатів. Нещодавно надбанням новокаховських вчених зацікавилися колеги зі Словакії. «Адже ми йдемо до Європи, тож неодмінною вимогою буде квотування на виробництво традиційних культур, — пояснює Ян Бріндза, доктор наук зі Словацького аграрного університету. — А екзотичні, непромислові культури зможемо вирощувати у фермерських господарствах. До всього, їх можна і в нас, і в Україні мати як представників, притаманних для виробництва у тій чи іншій місцевості, і щоб вони були таким собі національним кулінарним надбанням».

Василь Дерев'янко та Ян Бріндза влітку цього року.

Алла БРУСИЛОВА. Фото автора.

■ ТЕМА

«Школа, в якій навчаються діти Президента»...

Про скандал, котрий зчинився у найпрестижнішій столичній школі «Pechersk School International», не читав хіба лінивий. Викладач історії, географії та економіки містер Шинкес дав десятикласникам домашнє завдання: вжитися в образ нациста та створити передвиборчий образ фашиста Адольфа Гітлера — так, щоб за цю особистість проголосував народ. Та виготовити наочну агітацію — як на справжніх виборах.

Сам навчальний заклад теж на певний час став схожий на передвиборчий штаб: плакати із зображенням фюрера та чорно-червоними (партійні кольори нацистської партії. — **Авт.**) написами німецькою: «Обирайте Гітлера!», «Робота дає миску похльобки!», «Хліб. Робота. Вітчизна. Ми творимо велику Німеччину! Вибери спасителя Гітлера!», а в класах — листівки зі свастикою.

У ЗМІ з'явилося повідомлення: Віктор і Катерина Ющенки обурені, і якщо адміністрація школи не вживе відповідних заходів, то буде розглянуто питання про переведення їхніх дітей до іншого навчального закладу. Негайно відреагував міністр науки та освіти Ніколаєнко: він готовий закрити школу, в якій навчаються діти глави держави...

Пропаганда фашизму в українській школі? Та ще й така, що втрутився Президент, а до перевірки методики викладання залучено СБУ. І звідки в школі взявся містер Шинкенс — пропагандист нацизму? Зрештою, що це за школа така бузувірська?

Коротка довідка: Печерська міжнародна школа, за словами самого міністра науки та освіти, — єдиний навчальний заклад в Україні, котрий працює без ліцензії. Зареєстрований 2000 року як «курси для іноземних громадян і дипломатів», він створювався на прохання кількох країн з тим, щоб у ньому могли навчатися діти дипломатів і співробітників зарубіжних представництв. А як не спокуситися нашій еліті? Тож згодом сюди «підтягнулися» діти українських багатіїв і політиків, а також Президента. Тут є басейн, а обіди учням привозять із французького ресторану. Плата за навчання — 12 тис. дол. на рік. Але, якщо врахувати, що нові українці заробили не лише мільйони, а й мільярди, то хіба це гроші? Розмовна мова в школі — англійська. У неї високий авторитет: її випускники мають право вступати до вузів 16 країн без іспитів.

Пропаганду фашизму в школі виявив один із батьків старшокласників. Проте ні директор Стів Александер, ані викладач історії містер Шинкенс, ані самі десятикласники, які інсценували «підготовку до виборів», не вбачають у цьому пропаганди фашизму. Директор пояснив: школярі вивчають світову історію, тож їм дали завдання створити образ виборів того часу, коли до влади прийшов Гітлер. Усе в межах програми: учні повинні самотужки з'ясувати, за допомогою яких методів людина може пропагувати власні переконання і цілі, як їй вдалося забити мізки пересічним громадянам, щоб добитися того, чого вона добилася? Тож учні мали не запам'ятати історичний факт, а зрозуміти, що таке фашизм?

Утім, я, власне, хотіла поміркувати над іншим. Під час скандалу у зв'язку з «пропагандою фашизму» рідко яка газета не написала про нього під таким заголовком: «Школа, в якій навчаються діти Президента». А якби вони там не навчалися, то чи хтось на це взагалі звернув би увагу? Чи з'ясовувала б обставини СБУ? Зрештою, чим діти Президента кращі від таких само мільйонів інших малих українців? Ні, я навіть не про те, що саме цей батько спроможний заплатити кілька тисяч доларів за їхню освіту, навчаючи їх у престижній, практично зарубіжній школі, де викладання здійснюється винятково іноземними мовами й де навіть атестатів зрілості не видають, бо в тому немає потреби. Навіщо? Адже майбутня еліта готується вочевидь не для України...

Я — про методи, завдяки яким приходять до влади і які легко прочитуються незалежно від країни, де застосовуються. Принаймні ми й самі щоразу переконуємося в одному з них: що цинічніша брехня, то більше їй вірять. І маленький інцидент у престижній школі, «в якій навчаються діти Президента», — цьому промовисте свідчення.

Адже скільки наші можновладці вже накупили вишиванок — хоч щодень можуть убиратися в іншу, як пристрасно вони закликають нас, «малих» українців, бути патріотами та плекати, розмовляти й думати лише «калиновою і солов'їною», а власних малих посилають у школи, де українську вивчають як другу іноземну. Але погортайте газети, перегляньте телесюжети: жодне видання не обурилося, що президентські Христинка й Софійка виростають не патріотами, натомість ціла Україна ридає над тим, що дівчаток змушують любити Гітлера...

До речі, як воно буде, коли вони виростуть та зрозуміють, що вишиванки та віночки — це для камуфляжу, для простих українців, а для життя усе-таки краще користуватися благами багатіїв? Чи їм і в цьому разі порадять надто допитливим журналістам «тикнути в морду»?

Валентина ПИСАНСЬКА.

10 грудня в Києві відбудеться V з'їзд Національної спілки театральних діячів України, що розгляне шляхи розвитку спілки на п'ять років. Із доповіддю виступить голова НСТДУ Лесь ТАНЮК *(на знімку)*

Крізь терни — до зірок!..

(Літературні нотатки на полях)

■ ВЕЛИКІ ІМЕНА УКРАЇНИ

Давно вже в планах редакції «Голосу України» було опублікувати матеріал про цю знакову постать в нашому суспільстві — Ліна Костенко. Матеріал було проанонсовано. Читачі запитували: коли ж він вийде? Чому так сталося, що вона довгий час не могла порадувати своєю воістину геніальною творчістю й Україну, і глибоко розуміючий значення і місце української поетеси світ у найпрестижнішій низці золотої літератури Землі.

Я з трепетом пишу ці рядки, знаючи, яка відповідальність на моїх плечах.

Поділ нас на «тих» та «інших» вочевидь перебільшено. Це показали останні політичні, глибоко демократичні події. Я — російський письменник, в Україні видав більше десяти романів, багато повістей, новел, розповідей, нарисів. Але завжди і скрізь привселюдно кажу: якщо немає єдиної державної української мови в Україні — немає і великої української держави. Минуле, ті далекі роки, коли насаджувалася в Україні русифікація, вона була хворобою і для російських українських інтелігентів. Багато хто з нас, росіян, поплатився за «відхилення» від лінії партії. Я вистраждав своє на північних важких роботах за те, що під тиском не написав на свого редактора Юхима Лазебника, що він, нібито, — націоналіст. Так хотів ЦК Компартії України.

Приступаючи до цього матеріалу, я шукав людей, які піклувалися у важких умовах про Ліну Костенко. Їх було багато. Серед них і ті, котрих відправлено до Сибіру, і які залишилися тут, непорушно віряни в Ліну Костенко.

У книзі, про яку я нижче згадуватиму («Ліна Костенко. Біографія. Вибрані твори. Маруся Чурай. Інтерпретація творів»), один із кращих письменників-українців Анатолій Дімаров за усіх нас вибачився перед Ліною Костенко. Ми мало оберігали її, захищали. У нас — одна Ліна Костенко.

Велика поетеса не на словах, а на ділі любить цю землю, наших батьків і дідів. Тільки вона може по-справжньому хворіти Чорнобилем, що так і залишається для нації раною в серці. Чорнобиль виходить за рамки понять добра і зла. Кожен мислячий українець прислухається до себе, коли думає про вічне. У поезії це вічне дається нелегко, якщо людина совісна і велична. Ліна Костенко в цьому — найчуйніша і безкомпромісна. Вона наче підслуховує: що там, за цими парканами? Що ж буде тут далі?

Вона схожа на українську матір Терезу.

Легко там, у Чорнобилі, у другому її будинку, зайвого схопити, занедужати.

Легко покалічитися.

Поруч з атомом завжди небезпечно.

I.

Скільки вона пережила за Радянської влади! Можна було не тільки посивіти. Не наша держава, а українське зарубіжжя, чудове наше зарубіжжя, яке завжди все розуміє, підтримало випуск одного з кращих навчальних посібників, що стосуються викладання поезії і творчості Ліни в рідній нам усім українській школі. Ідея створення підручника хрестоматії належала відомому українському літературознавцю, докторові філологічних наук, нині ректорові Кіровоградського університету Григорію Клочеку. Він створив хрестоматію, упорядкував її та інтерпретував. У створеному ним же видавництві «Степова Еллада» Клочек за допомогою зарубіжжя видав підручник. Допомогли йому Фонд світлої пам'яті Михайла Галандюка (Торонто, Канада), Фонд світлої пам'яті Миколи Кусневича (Світовий конгрес українців), Український кредитний союз «Будучність» (Торонто, Канада), Ірина та Степан Ільницькі (Торонто, Канада) — головні організатори та ініціатори ідеї шляхетної меценатської акції. Рекомендацію на випуск книги дало Міністерство освіти України (лист № 424 від 18.04.1997. Підписано до друку 17.06.99 р.).

Про тираж сьогодні ми знаємо від самого Клочека — 16 тисяч екземплярів.

У книзі подана об'ємна літературна довідка (вона простежує і ті поневіряння, яких зазнала поетеса). Далі йде обрана поезія. Зроблено все це з любов'ю: розділи «Пам'ять», «Творчість», «Любов», «Природа»; за ними — «Маруся Чурай» — історичний роман у віршах.

Читач добре пам'ятає, як цікаво, глибоко побудований цей історичний роман. Кожен його розділ заглиблює в історію України. Сумне оповідання! Згоріла вщент у 1658 році Полтава. Перший розділ — з філософською назвою: «Якби знайшлась неопалима книга». Сотні, тисячі людей, долі, долі рядок за рядком ходять віршами поетеси; навіть рядок не можна залишити не прочитаним. Потім виринають «Полтавський полк виходить на зорі», «Сповідь», «Гінець до гетьмана», йде «Страта», «Прощa», «Дідова балка», «Облога Полтави», «Весна, і смерть, і світле воскресіння»...

І ви довго сидите мовчки.

Ви вже не раз читали все це. Багато хто вчив це в школі. Ліна Костенко тепер у шкільній програмі.

Але завжди усе — наче заново. І побудова створеної, як на додаток книги, особливо, волає до серця.

Історія Ліни Костенко, написана не тільки для нашого покоління, написана силою розуму, натхнення, переживання за усе, що отут, поруч... Воно, це переживання, кожен раз — з тобою.

Воно не згасає.

Рядки її не тьмяніють.

Не бійтеся читати і читати.

Ви Ліну Костенко не зачитаєте. Ви не вкрадете її щиросердне багатство. Вона віддає себе кожному, хто хвилюється за цю Землю, Небо, хвилюється і за себе, і за тих, хто живе.

II.

Звичайно, західні люди, що жили за кордоном, ті самі українці, які завжди вважали Україну своєю святою батьківщиною, по-своєму перетравлювали всі події в Радянській Україні. Для них кожна звісточка від рідних по крові людей була болем, слова сприймалися серцем, душею. Ліна Костенко була для них — «Нескорена», тобто вона, як її великі попередники, — Тарас Шевченко, Леся Українка, інші, не стала на коліна, не просила ніякого прощення за те, що писала так, а не отак, як, скажімо, диктували їй із сірого тоді будинку ЦК, що уявив на землі України себе і Богом, і Чортом...

Здалеку, може, не зовсім зрозуміло було: зло України одягнене в сіру партійну мантію. Запаморочливі успіхи в економіці, стахановські рухи Донбасу, цивільні права... Демократизм! Він є! У 1958 році студент Львівського університету Дмитро Павличко видає поетичну збірку «Правда кличе». Сміло, талановито, без заборони. У Київському університеті навчаються талановиті поети, і пишуть вони по-новому, відкрито: культ особистості викрито. Вийшла і третя книга Ліни Костенко «Мандрівки серця». У письменницькій літературній газеті з'являються добірки Івана Драча, Миколи Вінграновського. Ліна Костенко готує четверту книгу...

Але вже йде боротьба зі свободою. У КДБ зверстані списки для арештів. У 1965, безуспішно поборовшись з «вільним вітром», влада переходить

до арештів. Судять Михайла і Богдана Горинів. Іван Дзюба намагається перекричати юрбу: «Михайло, тримайся!» Ліна Костенко, яка кілька разів перед цим їздила у той важкий час до Львова, щоб підтримати арештованих, пробивається через ряд охорони і передає арештованій Мирославі Зваричевській плитку шоколаду.

26 травня 1966 року йдуть відкриті партійні збори Київської письменницької організації (саме про неї говорив Анатолій Дімаров, звертаючись з покаянням до Ліни Костенко. — **В. Ю.**). Група молодих письменників влаштувала справжній бунт тим, хто вірнопіддано клявся в любові лінії партії в галузі літератури. Ліну Костенко зустріли бурхливими оплесками, вона відкрито, по суті єдина, стала на захист І. Світличного, П. Золивахи, М. Гориня...

Тоді й споруджували ще одну глуху стіну перед творчістю геніальної поетеси.

III.

Уже у Московському літературному інституті вона опинилася у чорних списках. Це — після читання українських (і тільки українських!) віршів. Вона, може, не розуміла, що одне це — вже є націоналізмом, яким починала «хворіти» після смерті генералісимуса, вождя всіх народів світу, Україна. Та Україна, поневолена століттями, що не мала права першого голосу на своїй землі. Україна — засіяна геніями, працьовитим народом, змушеним після хитрих поворотів договорів про добросусідське співіснування, завжди поступатися, завжди виконувати — розумно це або нерозумно, завжди працювати за наказом Москви зі своїми геніями і хилити свою спину убік стольної... Гіршими людьми, які вибилися нагору, Україна була змушена ламати хребти непокірних, висилати до сибірських в'язниць Стуса, Чорновола, сотні, тисячі українців лише за те, що вони люблять свою Землю.

Вона, україночка, думаю, не безтурботно купалася в розмаху незвичайних українських словосполучень, вона вже тоді вишукувала слова, що лягають так, як їх чує душа її землі. Це дано — тільки обраним Богом. Він не надає право геніально говорити тому, хто бреше своєму народові, лестить, щоб загравати з ним. Перші її вірші — це вже правда і розмова про найголовніше — долю людини.

Народилася в маленькому на той час Ржищеві, неподалік Києва. Дозволю собі звернутися до історії. Дух великої старовини завжди витав поруч. Над Ржищевом височіла Іван-Гора. Високі береги Дніпра — вічної української річки — були чудові в будь-який час. Найдавніші шари культури. Ржищев бачив вікову боротьбу українського народу за свободу, волю. Трипілля асоціюється зі словом т е р п і н н я. Терпіння терпінням, але правда є правда! Це, скоріше, для Ліни Костенко.

*Черніг (від назви — Чернігова. — **В. Ю.**) страшний, він дуже чорний.*
Як звечоріє на Дніпрі, Черніг сідає в чорний човен.
І ставить чорні ятері.

Чорне? А чом би й ні! Батька її посадили на десять років. Як пишуть нині, за те, що був українським інтелігентом; називали тоді такого «ворогом народу».

Людина, хоч як би вона не приховувала своє дитинство, свої чорні дні в ньому, — цього забути не може ніколи.

Виходжу в сад, він чорний і худий,
йому вже ані яблучко не снитися.
Шовковий шум танечної ходи
Йому на згадку залишає осінь.
... А Дике Поле? Дике Поле! — по груди коням деревій.
А мати свій городець поле, — все ще у пам'яті твоїй,
А мати поле, мати поле.
Земля тужавіє, тверда,
Згорів город, і жите кволе,
І в річці висохла вода.

...Це зрозуміло всякому серцю. Зрозуміло, що серед нас — поетеса з великим майбутнім, душа в неї — істинно страждає, вірші не придумуються, вони ллються не струмочком, а повноводним народним життям. Безправне, безпаспортне село з багатьма дутими рекордами, з вискочками, які з урядових трибун говорять про «розквіт» і минулі трагедії... У маленькому вірші піднялися лиха не тільки однієї матері, лиха ці — трагічні. Вони наче закликають до змін. І от у березні, її місяці, 1953 року (народилася Ліна Костенко 19 березня 1930 року. — **В. Ю.**) помер Сталін. Усе, що було пов'язано з тираном і сатрапом, поступово протверезило великий радянський народ з його неймовірними претензіями до миру на землі і виділення, завжди з приводу і без приводу, окремого народу — російського.

Хрущовська «відлига» спочатку дала письменницькій організації України якісь надії. Святкувала поезія. Одна з найграмотніших країн — СРСР — була задоволена першими рішеннями партії. Вона закликала «інженерів душ» до співробітництва.

У московському літературному інституті, де продовжувала навчатися Ліна Костенко, теж відбувалися зміни. На семінарах частіше виступали ті, хто входив довго до «чорних списків». Кілька блискучих виступів було й Ліни Костенко.

Треба сказати і про те, що в той період «блискуча» і зовсім іноді середня плеяда істинно московських поетів поводилася агресивно, вона провокувала перемінні події. Хрущов, сміливець зі сміливців, який підняв руку на те, що тримало в страху і вузді величезну країну—переможницю Другої світової війни, був глибоко неосвічений, у багатьох питаннях культури тупий і по-бичачому примітивний.

Ліна Костенко входила тоді до московської тусовки. Але вона була настільки мислячою, що зуміла з відзнакою закінчити літературний інститут.

На її щастя трапляється глибокий розумний рецензент із великим літературним Ім'ям. Цією людиною був Всеволод Іванов. Рукописний збірник «Проміння землі» він сприймає із захватом. «Це дуже талановитий поет з великим майбутнім»... Ні, істинність задушити не можна!

IV.

Дивно, правда? Уже літній російський письменник, автор «Партизан», «Бронепоїзда 14-69» (перша книга видана в 1921 році, а «Бронепоїзд» із тріумфом перекочував на сцену (видання теж 1922-го), поставлений великим театром МХАТом у 1927-м — мабуть, до 10-річчя Радянської влади. Чи то це було через брак кращого або, навпаки, актуальне і краще, тому що в романі вже тоді пролунало чимало з р-р-р-революційності та його осуду)? Але, у всякому разі, тодішнє керівництво літінституту не дало на «заруб» українку, у графі якої значився засуджений батько.

І все-таки українська література вставала на повний зріст після викриття культу особистості. Це простежується в підручнику-хрестоматії,

ЛІНА КОСТЕНКО
Біографія
Вибрані поезії
"Маруся Чурай"
Інтерпретація творів

присвяченій творчості Ліни Костенко. У другій половині 50-х видали свої книжки кращі з кращих: Василь Симоненко, Борис Олійник, Іван Драч, інші. Блискучим був дебют студента Львівського університету Дмитра Павличка. Трохи пізніше дебютував Микола Вінграновський — великий український майстер слова. У наш час більш ніж скромне до похвал ім'я Вінграновського (на жаль, після смерті) звучало на радіо, у солідних газетах іноді просто аж занадто. Звичайно, у слов'ян свій закон: після смерті — співай дифірамби. А останні роки життя, у тому числі й Миколи Вінграновського, проходили в бідності. Тому що після комуністичних ідеологів прийшли до влади нові душителі національної культури.

Пройшли і три перші книжки Ліни Костенко. Рівень їх був настільки високий, що один з лідерів тодішньої Компартії України в доповіді зазначив: «А чи «не проморгали» ми з Ліною Костенко? Куди знову веде вона народ своїм словом?».

Там, мабуть, нагорі, і заблокували четверту книгу. Її четверта — нещаслива, як четвертий блок Чорнобильської атомної. Говорив вище про це і, до слова, повторюю. Багато хто, читачі, напевно, знають, що Ліна Костенко — не гість Чорнобиля, а його майже постійний житель. Вона ходить у Чорнобиль — як додому... І за це наш народ віднесе Її до святих мучениць. Вона молитвами-віршами відспівує наше безбожне невміння, недбалість у роботі, пияцтво і розбещеність, демагогію, вічне обвинувачення когось, але не себе. Велика поетеса знала і знає, як створювалася станція «рекордами»...

V.

Ліна Костенко у розвитку української та світової мовної культури — це величезний внесок. Іноді її божественний дотик до слова так трепетливо, так ново, так незвичайно і природно поставлено, що боїшся вимовити його, щоб не налякати. Система її віршування природна, йде з української далечини (ця трипільська культура, у середовищі якої вона народилася, звичайно, перегукується із шарами світової будови всього сущого на Землі, поруч з Богом, з його величчю спокою душ, з його величчю людини, коли знову і знову тутешнім людям і всім іншим потрібно чисте добре про саму суть життя)...

Книга-підручник про Ліну Костенко, з усіх справ, що відбувалися після перебудови, — найпомітніша і найдобріша. Це перше у вітчизняній літературі вагоме діяння. Чи треба говорити, яка потрібна нині державна підтримка таких книг. Покоління вже увібрало в себе багато гідного. Стійкість, талант, непокора злу і безладдю, повага до літературної історії України, уроків минулого...

Чи це не школа майбутнього літературної України?

Треба сказати і про таке. Книжка вийшла і жила в книжковому сваволі. Українська книжка останнім часом наче відірвалася від народу.

Закон випуску книжки в Україні трагічний. Ми маємо завал макулатури, але — сірятини.

...Треба будь-якому нашому чиновникові пам'ятати: таланти ніколи не простягали руку за подачками. Не простягала її і Ліна Костенко. Оновлювана держава усією своєю міццю повинна піклуватися про своїх видатних. Якщо мовчить Україна, хто ж за неї скаже світові, що на нашій землі живе Українська правда. Коли поезію Ліни Костенко пізнають усі, ми позбудемося скверни, що давно увійшла в нас.

Володимир ЮГОВ,
Лауреат премій В. Короленка, І. Буніна, та ін.; нагороджений медаллю «Золота Фортуна» (Міжнародний академічний рейтинг популярності (2007).

Вересень — друга половина — жовтня 2007-й. Київ.

P. S. Пробачте мені, мудрі старці! Ті, котрих уже давно немає. Я йду за тією самою книжкою-підручником «Ліна Костенко». Книжка, що прижилася в наших ліцеях, школах (у бібліотеках багатьох з них вона є); ось уже вісім років її беруть молоді наші люди, щоб ще і ще раз зрозуміти: що ж тоді було, у ті минулі злі роки, з талановитими поетами, прозаїками? Що було з Ліною Костенко?

І було так. Немає в книжці про партії, її нинішнього вождя, — йшов рецензійний заруб. Іноді настільки хитрий, єзуїтський — не підкопаєшся.

На собі випробував. Тоді, автор уже декількох романів, три з яких пішли на плановий продаж у зарубіж, на валюту, я поневірявся з романом про Дніпрогес. Закриті рецензії. Серед них — Санова, товаришів Б. і В.

Велика поетеса нашого часу мала в тисячу разів більше рецензійних претензій. Її поезія — загадка. Про це говоримо не тільки ми, ті, хто живе на Україні. Нещодавно в Києві проходив Міжнародний письменницький форум «Слово без кордонів», на якому я був делегатом. Як приємно було чути про Ліну Костенко від представників багатьох країн. Перекладають нашу Ліну Костенко і японці, і ізраїльтяни, й інші народи. Звучало: якби її знав світ, перша премія дісталася б Ліні Костенко.

Так, про це знає увесь літературний світ. У ті роки суворого радянського часу причепитися до гіркого рядка про буття народу — так не треба було і більшого. До четвертої її книжки (рецензували Микола Бажан і Леонід Первомайський) чіплялися серйозно, вдумливо, глибоко. Це треба виправити, це — забрати, цього взагалі щоб не було...

Вони усунули від народу книжку, що могла позмагатися з їхньою гарною поезією. Бог їм суддя!

Умертвити вони поезію Ліни Костенко не змогли.

Нікому з тих, хто живе нині і називає себе поетами, в Україні це не дано. Вивчайте Ліну Костенко, наші покоління! Вивчайте українці передусім. Вивчайте росіяни і всі інші народи, що живуть отут, під святим її ім'ям, даним нам угорі.

Ви станете чистішими, мудрішими, непокірнішими. Ви станете людьми, що розуміють розумне.

В. Ю.

Листопад, 2007. Київ.

Фото Анастасії СИРОТКІНОЇ.

Відвертість із самим собою

Побачила світ нова, вже третя книга поета і журналіста Костянтина Коверзнєва **(на знімку)** ***«Телескопи». Сам автор каже, що вона, як і усі його вірші, не розрахована на масового читача. Адже пише він передусім для себе. У поета є теорія так званих «небуденних станів»: поезія не мусить ставати ремеслом; робота, заробляння грошей, спілкування — це одне, а поетична творчість — це зовсім інше, повна відвертість із самим собою.***

Критики називають поезію К. Коверзнєва «неоавангардизмом». Що характерно для авангарду, в ній немає класичних рим і розділових знаків, однак поет, на відміну від деяких новомодних авторів, не захоплюється мовною еквілібристикою — натомість прості, на перший погляд, слова утворюють складну, багаторівневу метафору, алегорію, асоціацію чи символ. «Ти сам маєш вести стихію, а не рима вести тебе», — каже Костянтин. «Людина що має краватку чи є в тебе душа люди схожі на зелений газон теоретичного» — так кількома штрихами зображує автор людину, успішну в соціумі, але духовно вбогу, позбавлену свого природного єства. Його ліричний герой постійно перебуває на межі — можливого й неможливого, любові й байдужості, віри й зневіри, добра і зла: «Непередбачуваний раю чому на твоїх деревах ростуть гріхи а не прості яблука». Водночас, як пише у передмові до збірки письменник Олексій Сінченко, навіть через сутність авангардистського тексту проглядає шевченківська традиція гармонізування світу з притаманною йому атрибутикою: «Під шабатурою у мене тихі джунглі садок вишневий і біленька хата а коло неї душолюдна господиня що в серце загане шпари».

Костянтину Коверзнєву — 32. Своїми вчителями в поезії він називає Михайля Семенка, Євгена Плужника, Гната Михайличенка, французьких сюрреалістів, київську школу поетів-метафористів, нью-йоркську групу поетів. Він належить до покоління, яке пережило злам епох — відхід старої комуністичної доби і початок нової, незалежної — уже в свідомому, але молодому віці. Тож, можливо, саме тому цьому поколінню притаманно, з одного боку, відчуття наступності, спадкоємності (недарма на обкладинці книжки Костянтина — малюнок його п'ятирічного сина Богдана), а з другого — за висловом поета Павла Мовчана, автора передмови до другої збірки К. Коверзнєва «Наше прощання», намагання самоствердити себе як альтернативу.

Юліана ШЕВЧУК.

«Приручені» візки Анатолія Велікана

■ НЕ СКОРЕНІ ДОЛЕЮ

Шістдесят років, прожитих Анатолієм Веліканом — мешканцем міста Радивилова, доля за гіркою іронією рівномірно розділила навпіл: тридцять літ провів чоловік на ногах, а тридцять — в інвалідному візку.

Точніше, в інвалідних візках, яких в Анатолія Івановича було майже десяток. І що характерно: кожен з них (чи найперший, триколісний, чи найновіший, з електроприводом, одержаний буквально два місяці тому) він кардинально модернізував, щоб створити додаткові зручності для пересування. А водночас, як сам заявляє, довів, що інвалідність хоч і надважкий тягар, але не безнадійне приречення. Хоч би з огляду на прагнення бути затребуваним у житті...

Тридцять років тому Анатолій Велікан, який на той час працював начальником виробничого відділу на Радивилівській меблевій фабриці, потрапив у аварію. Коли він разом із директором підприємства на ГАЗику їхав до Рівного, в автомобіля несподівано відмовило кермо. ГАЗик на великій швидкості полетів під укіс. Директор та водій відбулися легкими травмами. А ось Анатолій залишився затисненим у пом'ятому залізяччі. Надалі лікарі констатували перелом хребта і пошкодження спинного мозку. Загалом практично жодної надії на те, що потерпілий виживе, не було. Тоді навіть один із хірургів відверто заявив родині: «Це той випадок, із якого 95 відсотків живими не виходять». А Велікан вийшов.

— Найбільш кризовим був дванадцятий день, — пригадує Анатолій Іванович, — і за клінічними мірками, і за морально-вольовими. Бо я, коли ще був притомний, сам себе налаштовував: «Якщо переживу оту третю кризу, то неодмінно на ноги стану». Звичайно, це здавалося диким абсурдом. Навіть на третьому, четвертому, п'ятому місяцях перебування в лікарні. Ні руки, ні ноги не ворушилися. І лише через півроку я відчув, що таке «вертикальне положення», хоч і тоді ще звестися самотужки не міг. Однак навіть такий момент звеселив душу. А потім настали повсякденні вправи та спроби, щоб, так би мовити, розворушитися. Слава Богу, вдалося. Після щоденних наполегливих, надважких і навіть надпекельних тренувань почав давати собі раду. Сам устану з ліжка, сам сяду в інвалідний візок, сам поїду, куди треба, сам навіть їсти наварю, хоч моя рідня часом свариться. Навіщо, мовляв, пересилювати себе, краще відпочив би. А мені хоч би в такий спосіб хочеться бути в русі, бути потрібним. Принаймні, робити те, що під силу і навіть понад силу. Ну, а модернізація візків — це вже як хобі.

В Анатолія Велікана інвалідні візки були різними: на трьох колесах і чотирьох, з ручним приводом та колісним. Нарешті дочекався й електроприводної техніки, яку виділили через Фонд допомоги потерпілим від нещасних випадків. Але щоразу житель Радивилова ставився до цього транспорту як до не зовсім досконалого.

— Так, я ціную працю й талант розробників спецтехніки для інвалідів, — каже Анатолій Іванович. — Але її до кожного не підбереш. Тут, як в моїй колишній меблевій справі — щоб відчувалося єдине ціле, щось треба підтесати, щось підкрутити, щось навіть замінити. А найперший мій «винахід» був пов'язаний із тим, що права рука не могла (та й досі не може) належно стиснути ручку. Пройду метрів сто — і втомлена рука перестає слухатися. Тоді на думку спало використати зап'ястя. Зістикував його із важелем за допомогою ременя — і втома від руки відступила. Але найбільше мене турбувало, навіть зло то те, що дуже важко виїжджати на якесь підвищення чи гірку. Отож виникла думка: а що, коли ланцюгову передачу (був і з такою передачею у мене візок; він тепер — як запасний) переобладнати на зразок спортивного велосипеда. Тобто поставити кілька змінних шестерень, завдяки яким регулювалася б, так би мовити, тяглова сила. Малий горбок — ланцюг на меншій шестерні, більший горбок — на більшій. Наскільки це полегшило рух, не передати словами. Причому переробити в такий спосіб візок виявилося не так уже й важко. Як на мене, то з таким завданням впорається кожен, хто знається на велосипедах.

— Займався й електронікою, — веде далі Анатолій Іванович. — На інвалідному візку, приміром, встановив електронний пристрій: їду й бачу, яка швидкість, яка відстань і ще з десяток інших показників. Може, комусь вони й нецікаві, а мені навпаки — додають настрою та допитливості. Коли ж у вересні мені вручили інвалідного візка з електроприводом, то друзі почали жартувати: мовляв, ця техніка довершена, нічого вже тут не вдосконалиш. А я взяв і пульт управління підлаштував зручніше під ліву руку, приробив ручку, щоб за неї триматися правою рукою. Тепер з онуком Сашком обмізковуємо, як би встановити аудіосистему... А колись, уявляєте, я спеціально собаку приручив, щоб той тягав візка. Все прекрасно виходило аж до того часу, коли вірний чотириногий друг запримітив мою дружину, яка йшла нам назустріч, і на радостях щодуху помчав до неї. А повідок же прив'язаний до поручня... Швидкість виявилася просто шаленою. Ледь-ледь тоді не перевернувся.

Загалом Анатолій Велікан уважає, що в його випадку що більше рухаєшся, то корисніше для здоров'я. Він поставив собі за мету щодня проїжджати кілометрів п'ять-шість. А ще кілька разів на тиждень навідується в реабілітаційний центр, де широкий набір спеціальних знарядь для різноманітних фізичних вправ. Одне слово, намагається не пасувати перед труднощами.

Євген ЦИМБАЛЮК, Олександра ЮРКОВА.

Рівненська область.

На знімку: онук Сашко цікавиться електронікою, тому й радий допомогти дідусеві Анатолію у його винахідницьких помислах.

Фото Євгена ЦИМБАЛЮКА.

Текст офіційної інформації про оголошення конкурсу на спільну участь у проектуванні, будівництві та фінансуванні багатоповерхового житлового будинку

Замовник конкурсу: ТОВ "Кремтрастбудсервіс"
Виконавець конкурсу: ТБ "Центральна товарна біржа"
Поштова адреса виконавця конкурсу: 36037, м. Полтава, вул. Леніна, 91
Відповідальний за проведення конкурсу: Вінніченко Валерій Федорович
Предмет конкурсу: проектування, будівництво та фінансування 12-14 поверхового житлового будинку з вбудовано-прибудованим нежитловим блоком по вул. Київська,
14 "а" в м. Кременчук, Полтавська обл.
До участі у конкурсі запрошуються юридичні особи, що спеціалізуються в будівельній галузі на возведенні багатоповерхового житла і які сформулювали конкурсні пропозиції відповідно до вимог конкурсної документації.
Конкурсу документацію можна отримати за адресою: м. Полтава, вул. Леніна, 91
ТБ "Центральна товарна біржа". Контактний телефон: (0532) 57-22-84,
моб. 8-050-99-78-757.
Вартість конкурсної документації: 475 грн.
Кінцевий термін та місце подання пропозицій: 12 годин 17 січня 2008 року, м. Полтава, вул. Леніна, 91, ТБ "Центральна товарна біржа"
Спосіб подання пропозицій: особисто.
Час та місце проведення конкурсу: 11 годин 21 січня 2008 року, м. Полтава, вул.Старий Поділ, 4 (актовий зал ВАТ "Полтавтрансбуд").

Господарським судом Вінницької області (м. Вінниця, вул. Хмельницьке шосе, 7) постановою від 23.10.07 р. по справі № 5/562-07 визнано банкрутом дочірнє підприємство «Капітал Харків» товариства з обмеженою відповідальністю «Євро-Капітал» (21021, м. Вінниця, проспект Юності, 18, код 34095196).
Ліквідатором по справі призначено ДПІ у м. Вінниця (м. Вінниця, вул. 30-річчя Перемоги, 21, тел. 46-04-04, 46-49-56).

Господарським судом Вінницької області (м. Вінниця, вул. Хмельницьке шосе, 7) постановою від 18.10.07 по справі № 5/536-07 визнано банкрутом мале приватне підприємство у формі товариства з обмеженою відповідальністю «ЕЛТОН» (м. Вінниця, вул. Карбишева, 55, вул. Театральна, 20, код 20110104).
Ліквідатором по справі призначено ДПІ у м. Вінниця (м. Вінниця, вул. 30-річчя Перемоги, 21, тел. 46-04-04, 46-49-56).

Ухвалою господарського суду Житомирської області, справа 3/126-б ТзОВ "Зоря" Н.-Волинського р-ну, код 31711895 зареєстрованою Н.-Волинською райдержадміністраціїєю 15.11.01 р. визнано банкрутом та відкрито ліквідаційну процедуру. Ліквідатором призначено арбітражного керуючого Окрушко Г. О., ліцензія АБ 116258 від 25.01.05 р. За довідками звертатись 8 0412 418300.

Господарським судом Дніпропетровської області (49600, м. Дніпропетровськ, вул. Куйбишева, 1-а) ухвалою від 14.09.2007 р. порушено провадження у справі № Б 40/281-07 про банкрутство Приватного підприємства «Бригантина», 49000, м. Дніпропетровськ, пр. Правди, буд. 15-А, кв. 41 (код ЄДРПОУ 20283454, р/р № 26006044944200 в ДФ АКІБ «УкрСиббанк» м. Дніпропетровськ, МФО 306856).
Розпорядником майна призначено Чеснову Наталію Володимирівну, ліцензія АБ № 216702 (49033, Дніпропетровськ, а/с 2047, тел. 8 (0562) 36-10-75).
Претензії кредиторів приймаються протягом 30 днів з дня публікації.

Господарський суд Львівської області (79014, м. Львів, вул. Личаківська, 128) постановою у справі № 29/161 від 12.11.2007р. визнав банкрутом суб'єкта підприємницької діяльності Туркало Володимира Мирославовича, 805000, с. Закомар'ья Буського р-ну Львівської обл., інд. код 2029718857.
Ліквідатором по справі призначено Липського С. І., ліцензія серії АВ № 307486 від 17.05.2007 р. Адреса: 79013, м. Львів-13, а/с 4389. Засідання у справі призначене на 24.12.2007 р. на 11 год. 50 хв. Заяви кредиторів приймаються до 11.01.2008 р.

Господарський судом Вінницької області (21100, м. Вінниця, вул. Хмельницьке шосе, 7) визнані банкрутами та відкриті ліквідаційні процедури щодо наступних підприємств:
— постановою від 13.11.2007 р. по справі № 5/580-07 — СВК «Колос» (код ЄДРПОУ 03731543), розташоване за адресою: с. Горбівці Літинського району Вінницької області;
— постановою від 26.11.2007 р. по справі № 10/281-07 — СВАТ ім. 1 Травня (код ЄДРПОУ 03377917), розташоване за адресою: с. Осолинка Літинського району Вінницької області.
Ліквідатором призначено Вінницький обласний сектор з питань банкрутства.
Претензії кредиторів приймаються протягом 30 днів з дня опублікування оголошення за адресою: 21100, м. Вінниця, вул. Хмельницьке шосе, 7, Вінницький обласний сектор з питань банкрутства.

1. Постановою господарського суду Дніпропетровської області (49600, м. Дніпропетровськ, вул. Куйбишева, 1-а) по справі № Б24/423-07 визнано банкрутом та відкрито ліквідаційну процедуру Приватного підприємства «Капітель», 51900, м. Дніпродзержинськ, вул. Червоноармійська, 104/10, код за ЄДРПОУ 25017786.
2. Постановою господарського суду Дніпропетровської області (49600, м. Дніпропетровськ, вул. Куйбишева, 1-а) по справі № Б40/83-07 визнано банкрутом та відкрито ліквідаційну процедуру Приватного науково-виробничого підприємства «Текс-Інвест», 51900, м. Дніпродзержинськ, вул. Медична, 11, код за ЄДРПОУ 25014428.
3. Постановою господарського суду Дніпропетровської області (49600, м. Дніпропетровськ, вул. Куйбишева, 1-а) по справі № Б15/95-07 визнано банкрутом та відкрито ліквідаційну процедуру Приватного підприємства «Фарм-медикс», 51925, м. Дніпродзержинськ, вул. Арсенічева, буд. 119 б, код за ЄДРПОУ 30740265.
4. Постановою господарського суду Дніпропетровської області (49600, м. Дніпропетровськ, вул. Куйбишева, 1-а) по справі № Б15/96-07 визнано банкрутом та відкрито ліквідаційну процедуру Міської громадської організації «Спортивний клуб» Національна академія греблі, 51922, м. Дніпродзержинськ, вул. Магнітогорська, 13/48, код за ЄДРПОУ 26046519.
5. Постановою господарського суду Дніпропетровської області (49600, м. Дніпропетровськ, вул. Куйбишева, 1-а) по справі № Б24/419-07 визнано банкрутом та відкрито ліквідаційну процедуру товариство з обмеженою відповідальністю «Бомонд», 51931, м. Дніпродзержинськ, вул. Сачка, 17, код за ЄДРПОУ 24237400.
6. Постановою господарського суду Дніпропетровської області (49600, м. Дніпропетровськ, вул. Куйбишева, 1-а) по справі № Б/24/420-07 визнано банкрутом та відкрито ліквідаційну процедуру закритого акціонерного товариства «Метизмаш», 51925, м. Дніпродзержинськ, вул. Кірова, 16, код за ЄДРПОУ 31197484.
7. Постановою господарського суду Дніпропетровської області (49600, м. Дніпропетровськ, вул. Куйбишева, 1-а) по справі № Б24/421-07 визнано банкрутом та відкрито ліквідаційну процедуру товариство з обмеженою відповідальністю «Альтернатива-2000», 51900, м. Дніпродзержинськ, вул. Шепетова, 6/34, код за ЄДРПОУ 31329780.
Ліквідатором призначено управління Пенсійного фонду України в Заводському районі м. Дніпродзержинська (51925, Дніпропетровська область, м.Дніпродзержинськ, вул. Інститутська, 4, тел. 8 (05692) 3-81-32).
Вимоги кредиторів повинні бути направленні протягом тридцяти днів з дня опублікування оголошення.

Гадяцька міська рада оголошує про проведення земельних торгів з продажу земельної ділянки несільськогосподарського призначення, яка є власністю територіальної громади м. Гадяч, для комерційного використання (будівництво об'єктів нежитлового призначення).

Лот № 1 — ділянка площею 0,5009 га, за адресою: м. Гадяч, вул. Лохвицька, 34.
Початкова вартість 413000,00 грн. без ПДВ.
Гарантійний внесок по лоту № 1 — 41300,00 грн.
Реєстраційний збір за право участі в торгах — 17,00 грн.
Гарантійний внесок та реєстраційний збір вносяться, шляхом безготівкового перерахунку на: р/р № 26003054525803 в ПРУ КБ «Приватбанк» МФО 331401, код 31495351 ТБ «ЦТБ»
Земельні торги відбудуться о 12 годині 26 січня 2008 року за адресою: місто Гадяч, вул. Л. Українки, 3.
Заяви на участь в торгах подаються до відділу земельних ресурсів Гадяцької міської ради не пізніше, ніж за три робочих дні до дати проведення торгів. Тел. для довідок (8 — 05354-2-14-57). Контактна особа Бакута Володимир Петрович.

Господарським судом Львівської області (79014, вул. Личаківська, 128, м. Львів) постановою від 06.04.2004 р. у справі № 6/102-8/66 визнано банкрутом ПП «П'ятий елемент», юридична (поштова) адреса: 79067, вул. Приязна, 11, м. Львів, ЄДРФО 31291243, р/р 260033001695/980 в Львівській філії ВАТ «Вабанк», МФО 325763).
Відкрито ліквідаційну процедуру. Ліквідатором призначено арбітражного керуючого Качмарика Ярослава Михайловича, ліцензія серії АВ № 271560 від 11.11.2005 р., адреса для листування: 79021. М. Львів-21, а/с 3319.
Печатки, штампи, свідоцтво про державну реєстрацію, статутні документи підприємства вважати недійсними.

В оголошенні опублікованому в газеті «Голос України» № 216 (3216) від 23.11.2007 р. по справі № Б 40/230-07 назву підприємства правильно читати: Товариство з обмеженою відповідальністю «Торгівельний дім «Жовтневий», та індекс в адресі ліквідатора правильно читати: 49055.

Постановами Господарського суду м. Києва (01030, вул. Б. Хмельницького, 44-Б) визнані банкрутами та відкрито ліквідаційну процедуру по наступних підприємствах:

ПП «Баритон» (03039, м. Київ, вул. Кіровоградська, 38/58, код ЄДРПОУ 30633282) справа № 15/666-б від 03.09.07 р.;
ТОВ «Нова Справа» (03022, м. Київ, пров. Жуковського, 13/19, код ЄДРПОУ 25594495), справа № 502-б від 13.08.07 р.;
ТОВ «ІТД» (03127, м. Київ, пр-т 40-річчя Жовтня, 106/2, код ЄДРПОУ 32042146), справа № 15/652-б від 03.09.07 р.;
ТОВ «Алан» (01033, м. Київ, вул. Тарасівська, 18, код ЄДРПОУ 16283075), справа № 15/651-б від 03.09.07 р.;
ТОВ «Вінбос» (03039, м. Київ, пр-т 40-річчя Жовтня, 48а, код ЄДРПОУ 30632556), справа № 15/653-б від 03.09.07 р.;
ТОВ «Сінкліт» (03191, м. Київ, вул. Крейсера Аврора, 1, код ЄДРПОУ 31745809), справа № 15/665-б від 03.09.07 р.;
ТОВ «Ейр Клімат Маркет» (03083, м. Київ, пров. Моторний, 17; код ЄДРПОУ 31056561), справа № 24/322-б від 19. 06.07 р.;
ТОВ «Д. І.-ТРЕЙД» (03039, м. Київ, пр-т 40-річчя Жовтня, 120, корп. 1, код ЄДРПОУ 32303495), справа № 24/321-б від 19.06.07 р.;
ПП «Комп'ютерна група XXI сторіччя» (03127, м. Київ, пр-т 40-річчя Жовтня, 100/2, код ЄДРПОУ 30468491), справа № 15/468-б від 21.08.07 р.;
МПП «Ірна» (01013, м. Київ, вул. Промислова, 4, код ЄДРПОУ 20033094), справа № 15/748 від 14.09.07 р.;
ТОВ «Бон-Гі ЛТД» (03039, м. Київ, пр-т 40-річчя Жовтня, 17-б, код ЄДРПОУ 19352351), справа № 15/820-б від 06.11.07 р.;
ПП «Студія Реклама» (03127, м. Київ, пр-т 40-річчя Жовтня, 116-а, код ЄДРПОУ 32551689), справа 15/779-б від 29.10.07 р.;
ТОВ «Селтекс» (03083, м. Київ, пр-т Науки, 61/2, код ЄДРПОУ 32104851), справа № 15/780-б від 29.10.07 р. ;
ТОВ «Універсал Трейдінг Груп» (03127, м. Київ, пр-т 40-річчя Жовтня, 120, к. 1, код ЄДРПОУ 32104804), справа № 15/777-б від 29.10.07 р.;
ТОВ «Укратенд-Лайн» (03127, м. Київ, пр-т 40-річчя Жовтня, 120, к. 1), справа № 15/778-б від 29.10.07 р.
Ліквідатором призначено ДПІ у Голосіївському р-ні (01033, м. Київ, вул. Жилянська, 23).
Претензії кредиторів та заяви санаторів приймаються протягом 30-ти днів з дня опублікування оголошення.
Установчі та реєстраційні документи, круглі печатки та штампи, вище зазначених підприємств, вважати недійсними.

Господарський суд Одеської області (65119, м. Одеса, пр. Шевченка, 29) Поставою про визнання боржника банкрутом по справі № 7/328-07-8343 від 27 листопада 2007 р. визнав банкрутом та відкрив ліквідаційну процедуру відносно приватного підприємства «МК-ПОЛІСЕРВІС» (65013, м. Одеса, вул. Чорноморського козацтва, буд. 141; код ЄДРПОУ 33722521).
Ліквідатором банкрута призначено арбітражного керуючого Дарієнка Віктора Дмитровича, ліцензія серії АБ № 271772 від 04.04.2006 року.
Претензії кредиторів приймаються протягом одною місяця з дня публікації оголошення.

Постановою господарського суду Київської області (01032, м. Київ, вул. Комінтерну, 16) по справі № Б11/344-07 від 07.11.2007 р., ТОВ «Іса-Агро» (Київська область, Бориспільський район, с. Головурів, вул. Шевченка, 20, код 30172097, р/р 26004301041999 у КРД ВАТ «Райффайзен Банк Аваль», МФО 322904 визнано банкрутом та відкрита ліквідаційна процедура.
Постановою від 07.11.2007 р., ліквідатором ТОВ «Іса-Агро» призначено арбітражного керуючого Гусара І. О. (Ліцензія серії АВ № 307316 від 06.03.2007 р.), поштова адреса: 01030, Київ, а/с 29.

Центральна універсальна біржа

(юридична адреса: Україна, 38759, Полтавська обл., Полтавський р-н, с. Розсошенці, вул. Коцюбинського, 10 а).
09 січня 2008 р. об 11.00 проводить торги (аукціон) з продажу майна, що знаходиться на балансі Божківської виправної колонії № 16 в торговій залі ЦУБ за адресою: Полтавський р-н, с. Розсошенці, вул. Коцюбинського, 10 а, кім. 1, а саме:
- Лот № 13 — автомобіль ЗИЛ 133 ГЯ, бортовий вантажний, 1989 року випуску, синього кольору.

Вартість продажу без ПДВ — 11876,08 грн., ПДВ — 2375,22 грн.
Початкова вартість продажу з урахуванням ПДВ — 14251,30 грн.
- Лот № 14 - кран автомобільний 10 т. з гідравлічним приводом КС-3575 А, 1990 року випуску.

Вартість продажу без ПДВ — 21595,57 грн., ПДВ — 4319,11 грн.
Початкова вартість продажу з урахуванням ПДВ — 25914,68 грн.
Заявки на участь в аукціоні приймаються до 08 січня 2008 року за адресою:
Полтавський р-н, с. Розсошенці, вул. Коцюбинського, 10 а, кім. 1.
Учасниками аукціону сплачується:
— реєстраційний внесок у розмірі 17 грн. на п/р організатора (ЦУБ) 26006054503369 в ПРУ КБ «Приватбанк» м. Полтава, МФО 331401, код ЗКПО 32996161;
— гарантійний внесок у розмірі 10% від стартової ціни (без ПДВ) на п/р організатора (ЦУБ) 26000054504052 в ПРУ КБ «Приватбанк» м. Полтава, МФО 331401, код ЗКПО 32996161.
Квитанція про сплату подається разом з заявкою на участь в аукціоні.
Ознайомитися з об'єктом можна в робочі дні з 9.00 до 17.00.
Докладнішу інформацію про об'єкт та умови участі в аукціоні можна отримати за тел. у Полтаві: (0532) 59-00-29.

Кам'янець-Подільський міськрайонний суд Хмельницької області викликає в судове засідання в якості відповідача у справі за позовом Перетятько Олександра Вікторовича до Перетятько Лідії Іванівни про розірвання шлюбу на 27 грудня 2007 року на 14 годину за адресою: вул. Шевченка, 29, каб. № 10 (суддя Лисюк І. В.) Перетятько Лідію Іванівну, 1957 року народження, жительку вул. Гагаріна, 13, кв. 18, м. Кам'янець-Подільський.
В разі неявки та неповідомлення про причини неявки, справу буде розглянуто у відсутності відповідача по наявних у справі матеріалах.

Постановою від 28.11.2007р. по справі № 3/230-Б господарським судом Хмельницької області (29000 м. Хмельницький, майдан Незалежності, 1), Сільськогосподарський кооператив "Перемога" (Хмельницька область Волочиський район, с. Клинини, р/р 2600051191 в ХОД "Райффайзен Банк "Аваль", МФО 315966, код ЕДРПОУ 03790273) визнано банкрутом і відкрито ліквідаційну процедуру.
Ліквідатором призначено арбітражного керуючого Мельник Таїсію Михайлівну, ліцензія АВ № 158400 від 09.11.2006 р. (29000 м. Деражня, вул. Першотравнева, буд. 6, кв. 9).

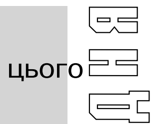
Господарським судом Дніпропетровської області (вул. Куйбишева, 1-а, м. Дніпропетровськ, 49000) постановою від 08.11.07 р. у справі № Б 15/320-07 , ТОВ «Амадис Сервіс»: Товариство з обмеженою відповідальністю «Амадис Сервіс», 49000, м. Дніпропетровськ, вул. Генерала Грушевського, 14/62, (код ЄДРПОУ 34513095, рахунок 26002001070584, МФО 307123, ЗАТ «Агро банк») визнано - банкрутом.
Відкрито ліквідаційну процедуру. Ліквідатором призначено ініціюючого кредитора -Товариство з обмеженою відповідальністю «Амадис Сервіс», 49000, м. Дніпропетровськ, вул. Генерала Грушевського, 14/62, (код ЄДРПОУ 34513095, рахунок 26002001070584, МФО 307123, ЗАТ «Агро банк»).
Заяви кредиторів приймаються протягом 30 днів з дати опублікування.

КУРІНЬ

СУБОТА, 8 ГРУДНЯ 2007 ■ № 230 (4230)

9 грудня **буде хмарно. У західних областях невеликі опади, переважно у вигляді дощу. На решті території без істотних опадів, місцями туман. Вітер південний, 5—10 м/с. Температура вночі від 2° морозу до 3° тепла, вдень 1—6° тепла; у південній частині вночі 2—7° тепла, вдень 6—11°. У Києві та області без істотних опадів. Місцями туман. Температура вночі від 3° тепла до 2° морозу, вдень 1—6° тепла.**

8 ГРУДНЯ

■ *1827. Народився російський поет та перекладач Микола Гербель. У 1860, 1869, 1876 рр. видав «Кобзар» Т. Шевченка в російському перекладі.*

■ *1907. Народилися письменник Антон Хижняк та композитор, Шевченківський лауреат Климентій Домінчен.*

■ *1917. Декретом Раднаркому ліквідовано Селянський поземельний банк, державний банк царської Росії, заснований для надання позичок селянам на купівлю землі.*

■ *1937. На Одещині народився Микола Огренич, співак (тенор).*

■ *1974. У Греції проведено референдум, за результатами якого в країні скасовано монархію.*

■ *1991. Біловезька угода. Радянський Союз припинив своє існування.*

■ КАРИКАТУРИСТ ПРОДОВЖУЄ ТЕМУ

Фото Андрія НЕСТЕРЕНКА.

ПОТРІБЕН ВАНТАЖНИК З ДОСВІДОМ РОБОТИ. МОЖЛИВИЙ КАР'ЄРНИЙ РІСТ.

2

Мал. Михайла САЧКА.

■ 7 МІШКІВ ГРЕЧАНОЇ ВОВНИ

Загальне благоденство

І злодії цілі, і правоохоронці ситі.

Література і життя

У письменника може бути лише один справжній друг: корзинка для сміття.

Ще не час

Якщо хтось заявляє про свою готовність вийти з партії, але не робить цього, значить, просто чекає свою зоряну годину.

Свята простота

Вся таїна буття — у розрізі жіночої спідниці.

Дивовижне перетворення

Світле майбутнє перетворилось на темне сьогодення.

Юлії Цезарі

Виявляється, можна говорити про торжество свободи слова й разом з тим мовчати.

Олександр ПЕРЛЮК.

КАЛАМБУРИ ВІД АГАТИ ХРИСТІ ■

☞ ***Засіб для чищення партійних лав***
☞ ***Старший Брут***
☞ ***Партія національного виродження***
☞ ***Компрадорський люмпен-пролетаріат***
☞ ***Орден «За заслуги перед слугами народу»***
☞ ***Політолух***
☞ ***Наклептоманія***
☞ ***Опозиційна до преси влада***
☞ ***З миру по обіцянці — лохові сорочка***
☞ ***Або депутат, або пропав***
☞ ***Печерський укріпрайон***
☞ ***Накритися електоральним тазом***
☞ ***Орден Геростратової слави***
☞ ***Приречник парламенту***

Борис РЕВЧУН.
Кіровоград.

■ ТЕЗИ Й АНТИТЕЗИ

☞ ***За сучасного об'єму мозку філософів не буває, а тільки комп'ютерники і телеглядачі.***

☞ ***Як нема вусатих запобіганців, підійдуть і безвусі.***

☞ ***Доноси теж розширюють обрії, особливо якщо їх шлють у міжнародний суд.***

Володимир ГОЛОБОРОДЬКО.

■ ДОШКА ПОШАНИ

Конкретна установка

Юлія Тимошенко (про нібито спроби регіоналів підкупити членів БЮТ):

— Ми нову установку дали нашим депутатам і щодо такої корупції. Ми сказали, щоб усі гроші вони збирали, а потім привселюдно передамо їх дитячим будинкам.

Від чергового:

— *Причому допомагав робити установку Кашпіровський, а заряджати банки грошима, зібраними таким чином, буде Алан Чумак.*

Озброєний і дуже небезпечний

Михайло Чечетов, Партія регіонів:

— Я охороняв південні рубежі Батьківщини. Два роки на конях з автоматом...

Від чергового:

— *А ми й не сумнівалися, що ви все життя на комусь їздили! Але щоб ще й з автомато!..*

Казала Настя, як удасться

Михайло Бродський (про Нестора Шуфрича):

— Так, я єврей, і це всі знають, а Михайло — це не єврейське ім'я. Однак і Нестора всі наближені до Тимошенко називають Настею.

Від чергового:

— *То ви, Михайле Юрійовичу, виявляється, жінконенависник!..*

Обурення демократа

Віктор Янукович (про процедуру обрання глави парламенту):

— Це принизлива процедура, яку пройшли 227 депутатів. Я не знаю навіть, як її назвати, — це казармена демократія.

Від чергового:

— *Будьте простішим. Нам здається, вас улаштувала б і казармена демократія, але з вашим прапорщиком у дверях і помаранчевими днювальними «на тумбочці»!*

Ні дна ні покришки

Арсеній Яценюк, Голова Верховної Ради:

— Незважаючи на те, що всі усміхаються та обнімаються, я розумію, що в багатьох українських політиків, у тому числі з нашого табору, є так зване подвійне дно.

Від чергового:

— *...А також потрійний тулуп, п'ята колона, шосте почуття і сім чудес світу!..*

ВЛАДА

П'ЯТА КОЛОНА

Стоїть чи висить?!

Ярослав Сухий, Партія регіонів:

— Спроби валити з хворої голови на здорову стали родовою, гербовою ознакою фракції БЮТ. Я б їм порекомендував намалювати такий герб партії: білу пухнасту жабу, яка стоїть або висить догори ногами.

Від чергового:

— *Коротше кажучи, вона ще не прем'єр, а вас жаба вже задавила!..*

Менше, та більше

Леонід Черновецький, міський голова Києва:

— Треба терміново ліквідувати пропорційну систему виборів і скоротити число депутатів. 120 депутатів у Київраді, і кожний хоче щось украсти!

Від чергового:

— *Чим менше їх залишиться, тим більше їм дістанеться...*

Мал. Василя ФЛЬОРКА, Миколи КАПУСТИ, Вадима СИМИНОГИ.

Чергував по «Куреню» Віталій СУДДЯ.

Редактор номера Віталій СУДДЯ.

Редколегія:
Леонід **БРОВЧЕНКО,**
Анатолій **ГОРЛОВ,**
Сергій **ДЕМСЬКИЙ,**
Віталій **ЖЕЖЕРА,**
Іван **ІЛЛЯШ,**
Світлана **ПИСАРЕНКО,**
Віталій **СУДДЯ.**

Головний редактор Анатолій ГОРЛОВ.

Засновник — Верховна Рада України

Свідоцтво про реєстрацію періодичного друкованого видання— КВ № 1 від 26.05.1994 р.

Газета виходить 5 разів на тиждень (крім неділі й понеділка) українською і російською мовами.

Передплатні індекси: для фізичних осіб — 40224, 08775. для підприємств і організацій — 60955.

Передплатна ціна на 2007 рік: для фізичних осіб — 5 грн. та 3 грн. для підприємств і організацій — 15 грн. на місяць.

Ціна в роздрібній мережі — договірна.

Загальний тираж 161000.

ВАТ «Видавництво «Київська правда» 04136, м. Київ, вул. М. Гречка, 13.

Зам. 4124

ТОВ «Преслайн» вул. Північна, 12 м. Харків

Зам. 9-1-194

Фотоформи виготовлено в КЦ редакції газети «Голос України»
1 2 3 4 5 6 7 8 9 0

Газета виходить з 1 січня 1991 року.

Адреса редакції: 03047, Київ-47, вул. Нестерова, 4.

☎ **ТЕЛЕФОНИ:**
для довідок — 503-68-72;
телефакс — 234-72-54;
відділ реклами — 449-72-53, 453-44-56, 453-44-57;
телефакс — 449-85-62.

E-mail: mail@golos.com.ua — **загальний**
reklama@golos.com.ua — **відділ реклами**
let@golos.com.ua — **відділ листів**
foto@golos.com.ua — **відділ ілюстрацій**

При підготовці матеріалів використовується інформаційно-пошукова система Верховної Ради України «Законодавство»

4 820094 010053 >